50 Øre

Flinchs Almanak

1897 S.A.S.

i O. Thomsen

Flinchs

Almanak

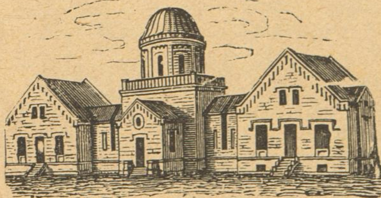
for det Aar efter Christi Fødsel

1897,

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium

af

C. F. Pechüle.

Provinsboghandlernes Almanakforlag.
(Jens Møller, Helsingør.)
Trykt i det Milo'ske Bogtrykkeri i Odense.

1ste og 2det Ark trykt hos Nielsen & Lydiche, Kjøbenhavn.

Drægtigheds-Tabel

beregnet for hver Uge i Aaret.

Drægtighedens Begyndelse.	Drægtighedens Ende. Hopper, 336 Dage.	Køer, 281 Dage.	Faar, 153 Dage.	Svin, 113 Dage.
1 Januar	2 Decbr.	8 Oktober	2 Juni	23 April
8 —	9 —	15 —	9 —	30 —
15 —	16 —	22 —	16 —	7 Maj
22 —	23 —	29 —	23 —	14 —
29 —	30 —	5 Novbr.	30 —	21 —
5 Februar	6 Januar	12 —	7 Juli	28 —
12 —	13 —	19 —	14 —	4 Juni
19 —	20 —	26 —	21 —	11 —
26 —	27 —	3 Decbr.	28 —	18 —
5 Marts	3 Februar	10 —	4 August	25 —
12 —	10 —	17 —	11 —	2 Juli
19 —	17 —	24 —	18 —	9 —
26 —	24 —	31 —	25 —	16 —
2 April	3 Marts	7 Januar	1 Septbr.	23 —
9 —	10 —	14 —	8 —	30 —
16 —	17 —	21 —	15 —	6 August
23 —	24 —	28 —	22 —	13 —
30 —	31 —	4 Februar	29 —	20 —
7 Maj	7 April	11 —	6 Oktober.	27 —
14 —	14 —	18 —	13 —	3 Septbr.
21 —	21 —	25 —	20 —	10 —
28 —	28 —	4 Marts	27 —	17 —
4 Juni	5 Maj	11 —	3 Novbr.	24 —
11 —	12 —	18 —	10 —	1 Oktober
18 —	19 —	25 —	17 —	8 —
25 —	26 —	1 April	24 —	15 —
2 Juli	2 Juni	8 —	1 Decbr.	22 —
9 —	9 —	15 —	8 —	29 —
16 —	16 —	22 —	15 —	5 Novbr.
23 —	23 —	29 —	22 —	12 —
30 —	30 —	6 Maj	29 —	19 —
6 August	7 Juli	13 —	5 Januar	26 —
13 —	14 —	20 —	12 —	3 Decbr.
20 —	21 —	27 —	19 —	10 —
27 —	28 —	3 Juni	26 —	17 —
3 Septbr.	4 August	10 —	2 Februar	24 —
10 —	11 —	17 —	9 —	31 —
17 —	18 —	24 —	16 —	7 Januar
24 —	25 —	1 Juli	23 —	14 —
1 Oktober	1 Septbr.	8 —	2 Marts	21 —
8 —	8 —	15 —	9 —	28 —
15 —	15 —	22 —	16 —	4 Februar
22 —	22 —	29 —	23 —	11 —
29 —	29 —	5 August	30 —	18 —
5 Novbr.	6 Oktober	12 —	6 April	25 —
12 —	13 —	19 —	13 —	4 Marts
19 —	20 —	26 —	20 —	11 —
26 —	27 —	2 Septbr.	27 —	18 —
3 Decbr.	3 Novbr.	9 —	4 Maj	25 —
10 —	10 —	16 —	11 —	1 April
17 —	17 —	23 —	18 —	8 —
24 —	24 —	30 —	25 —	15 —

Geders Drægtighedstid er lig Faarenes.

Under almindelige Forhold bruge til Udrugning: Høns 21 Dage, Kalkuner, Gæs og Ænder 28 Dage, Perlehøns 25 Dage.

„Søndagsbladet",

ledet af **Rs. Hansen, Zakarias Nielsen** og **Chr. Vestergaard,**

bringer fængslende Fortællinger, Digte, Søndagstaler, Levnedstegninger med Billeder af fremragende Mænd og Kvinder, historiske Artikler, almenfattelige Skildringer fra Naturen, Redegørelse for ny Opfindelser, nyttige Vink og Raad for Hjemmet, juridisk Vejledning, Lægeraad, Smaanyheder, Gaader og andre Opgaver.

„Søndagsbladet" er prydet med fine og smukke Billeder.

„Søndagsbladet" tæller blandt sine Medarbejdere en Mængde ansete danske Forfattere.

„Søndagsbladet" er blevet overordentlig rosende omtalt af den danske Presse. Her kun et Par Udtalelser:

> **„Søndagsbladet"** kan tjene som et Mønster paa et godt folkeligt **Ugeblad** . . . et af vore allerbedste Billedblade . . .
>
> **„Søndagsbladet"** er et ypperligt Familieblad . . . bør findes i alle danske Hjem . . .
>
> **„Søndagsbladet"** indtager en fremragende Plads ved sin fortræffelige Tekst og sine fine, smukt udførte Billeder.
>
> **„Søndagsbladet"** er for Tiden ubetinget Landets bedste Ugeblad.

„Søndagsbladet" koster kun 1 Kr. Fjerdingaaret og kan bestilles hos Posten eller i Bogladerne.

Mærk. Enhver ny Holder, som til **„Søndagsbladet"s Redaktion i Gjentofte** indsender Postvæsenets eller en Boghandlers Bevis for, at han er ny tiltrædende Holder, faar — saalænge Forraad haves — frit tilsendt et af „Søndagsbladet"s sidste Julehæfter, indeholdende Bidrag af danske Forfattere og Kunstnere.

Bekjendtgjørelse

om

Livsforsikring

fra

Livsforsikringsselskabet Standard.

Grundlagt Aar 1825.

Samlede Garantimidler 145 Millioner Kroner.

Selskabet arbejder under den danske Lov og tilbyder de fordelagtigste Vilkaar.

Enhver kan mod et ringe aarligt Indskud faa en Kapital udbetalt til sig selv efter et vist Antal Aars Forløb, eller en Kapital til sine Efterladte ved sin Død.

Den fulde Kapital udbetales, selv om der kun er indbetalt Præmie en Gang.

Det anbefales Enhver at indsende sin Adresse og Alder til Selskabets Kontor i Kjøbenhavn eller til Selskabets Agenter i Danmark, hvorpaa der strax gratis vil blive tilsendt Prisen for de forskjellige Forsikringsmaader.

Kontoret er i Selskabets Ejendom:

Kongens Nytorv Nr. 6, Kjøbenhavn.

(Marmor-Palæet.)

Sølvkjæden.

En Novelle af **Adolf Langsted.**

(Efter et Motiv laant fra Appenzels Criminalhistorie).

Med Illustrationer af H. P. Lindeburg.

Det var en dejlig, varm Sommerdag i Aaret 1849. Der var vidunderlig skjønt inde i Skoven paa Bjærgskrænterne, hvor Solstraalerne legede imellem Stammerne, Fuglene sang, og de mægtige Ørnebregner viftede i den lune Luft. Paa Skrænten ud imod Hulvejen, der fører op til Landsbyen Gonten, sad et ungt Par.

De vare trolovede. Pigen, der bar Appenzels rige og klædelige Nationaldragt, var blændende skjøn. De funklende Øjne, den mørke Teint, den svagtbuede Næse, de blaasorte Lokker, der bølgede frem under det hvide Hovedsæt, — alt syntes at fornægte Dragten og røbe, at hun ikke var nogen Schweizerpige. Det var hun i Grunden heller ikke, om hun end havde levet al sin Tid i Gonten Sogn. Maria Koch var et Taterbarn, som en barnløs Bondefamilie havde antaget sig, da det kun var tre Maaneder gammelt. Faderen var tidligt faldet fra, og Moderen havde haft sit Hyre med at opdrage dette vanskelige og trodsige Barn, der Dag for Dag blev mere og mere forfængeligt af sin egen Skjønhed. Hun takkede derfor sin Gud, da Maria næppe tyve Aar gammel blev trolovet med Conrad Oberwald, en ung Mand, som ganske vist var fattig, men som med Rette ansaaes for at være den kjønneste og kjækkeste Karl paa Egnen.

Som de nu sade der paa Skrænten sammen, var der den Forskjel paa de to, at hun syntes ikke at have Øje for ham, men han kun saa hende. Hun sad underlig grublende og saa ned for sig; han laa slængt i Græsset foran hende, hvilende paa den højre Albue, og saa op paa hende med et langt, drømmende, tilbedende Blik. For at kjøle sig havde han kastet sin bredskyggede Hat, saa at hans krøllede, hørgule Haar flagrede for Vinden, — og oprevet sin linnede Skjorte, saa at det kunde ses, hvorledes hans Bryst arbejdede som i Feber.

Længe sad de saaledes uden at sige et Ord. Saa endelig hævede hun Hovedet, saa hen paa ham og sagde:

„Naa! gaar du saa med i Kirke?" — og hun famlede forlegent om Salmebogen, som hun holdt indsvøbt i sit Lommetørklæde.

Han flyttede nærmere, lagde Armen kjærligt om hendes Liv og sagde:

„Du veed jo, hvor gjerne jeg gik med dig til Herrens Hus, men naar nu den gamle deroppe i Sæterhytten venter mig, vilde det da ikke være Synd at skuffe ham? Men kunde du ikke komme opover og hente mig, naar du kommer fra Kirke? Det vilde saadan glæde Fa'r at se dig."

„Nej," svarede Maria tonløst, „jeg skal følges hjem med Mathilde Weber; — det veed du jo, vi pleje."

Conrad tøvede et Øjeblik, saa sagde han:

„Jeg veed nok, I ere gode og mangeaarige Veninder. Men behøve I altid at følges, — ogsaa nu, da du har en Fæstemand?" —

„Aa," — sagde Maria og skulede ned for sig, „du har da ikke altid ladet haant om Mathilde Webers Følgeskab. Jeg veed nok, det siges, at før du traf mig paa Ballet hos Landfogeden og vi bleve forlovede, hang dine Øjne altid ved Mathilde."

„Ja, jeg har altid holdt meget af hende," sagde Conrad uden at slaa Øjnene ned, „jeg kjender hende jo fra Barnsben og har set hende daglig. Du, som levede afsides med din Moder deromme bag Skoven og aldrig fik Lov at deltage i vore Gilder og Fester, var mig jo ukjendt, indtil den Stund, den — signede, uforglemmelige Stund, da jeg saa dig hos Landfogeden, — da blegnede alle de andre ved Siden af dig, — ogsaa Mathilde, og hun er dog en kjøn og en elskelig Pige . . ."

„Du behøver ikke at rose Mathilde for mig," afbrød Maria kort, „jeg kjender saa godt min egen Veninde."

„O, Maria!" udbrød Conrad ude af sig selv, „jeg taaler ikke at se nogen Sky formørke din Pande. Betro mig, hvorfor du er bedrøvet, hvorfor du er taus. Vidste du blot, hvor skjøn, hvor fristende skjøn du er, som du der sidder, — vidste du blot, hvor inderligt, hvor ubændigt

jeg elsker dig, saa vilde du smile som Naturen omkring os, som Guds Sol deroppe paa Himlen."

Et vagt Smil gled hen over Maria Kochs Læber, idet hun nølende strøg med sin Haand gjennem hans lyse, lokkede Haar.

„Eller er der noget, du vil have, som jeg mægter at give dig?" vedblev Conrad næsten aandeløs, og der lagde sig en glansfuld Dug over hans klare, vandblaa Øjne, „vil du have en Rose rødere end dem, jeg i Morges stak i dit Corset, jeg vil udgyde mit Hjærteblod for dig. Gruer du for at tømme en Kalk og vil du, at den skal gaa fra dig, saa ræk mig den; selv om den er bedsk som Edder, vil jeg tømme den til Bunden uden at fortrække en Mine, fordi den rækkes mig af din Haand og tømmes paa dit Velgaaende. Tal, Maria! befal, og jeg vil velsigne dig."

„Det er da forfærdeligt, saa ilter du er; — din Kjærlighed gjør mig ganske bange," sagde Maria sindigt, og imedens hun talte, tørrede hun Sveden af hans Pande. „Jeg tænkte saamænd blot paa," vedblev hun efter et lidet Ophold, „at jeg gad nok eje en Sølvkjæde som Mathilde Webers. Der er ingen som hendes i Byen, — snoet og vægtig. Min egen er jo kun Flitter imod. Se engang!" og hun holdt sin tynde Halskjæde frem imod Conrad.

Denne saa paa Kjæden med et langt, vemodigt Blik; saa tog han begge Marias Hænder og sagde, idet Taarerne stode ham i Øjnene:

„Kjære! du veed, jeg er kun en fattig Gut, og Mathildes Fader Byens rigeste Mand. Dog det skal du vide, at den Dag, Gud vil forunde mig at kunne hænge slig Kjæde om din Hals, vil jeg holde for den stolteste i mit Liv!" —

Smilende bøjede Maria Koch sig frem imod ham og kyssede ham paa Panden. Derpaa rejste hun sig og sagde:

„Nu maa jeg gaa. Veninderne venter mig ved den gamle Lind paa Byens Overdrev. Og du skal jo opad Bjærgstien. Farvel, Conrad!"

„Farvel, Maria!" sukkede Conrad, og idet han sprang op, raabte han: „Endnu et Kys, — et sidste," knugede

hende i sin Favn og kyssede hende heftigt. Derpaa vendte han sig brydsk, greb sin Hat, viskede en Taare af Øjet med Bagen af sin Haand og forsvandt inde i Tykningen.

Oppe under den gamle, knudrede Lind paa Byens Overdrev stod en Flok unge Piger, og Sladren gik lystigt imellem dem. Med eet udbrød Hilda Yodel og pegede ned mod Skovvejen:

„Se, dér kommer Maria Koch! — Det er da godt at se, det er Christi Legemsdag, en høj Helligdag, saaledes som hun har majet sig ud. Skade, at hun ikke har faaet sig en velhavende Hochzeiter, det forfængelige Pigebarn!"

Imidlertid var Maria Koch naaet frem til Gruppen og blev modtaget med aabne Arme og højrøstede Velkomsthilsener.

„Det kan nok være, du har gjort dig fin idag!" — „Du har nok faaet din bedste Stads paa!" udbrød Pigerne i Munden paa hinanden.

„Jeg synes blot," indvendte Hilda Yodel, „at din Sølvkjæde skammer sig i de Omgivelser."

„Conrad har lovet mig en ny," sagde Maria og knejsede med Nakken, „han vil give mig en Mage til Mathilde Webers," føjede hun til med lidt usikker Stemme.

„Mage til Mathilde Webers!" — raabte Pigerne i Kor, „hvor skulde han, den sølle Djævel, faa den fra?"

„Hvor bliver Mathilde af?" spurgte Maria nervøst for at lede Samtalen i et andet Spor.

„Hun er maaske bleven opholdt af Conrad," sagde Hilda Yodel med en Skjelm i Øjet, „jeg saa dem i Morges spadsere sammen omme bag Hans Ochsenbeins Have."

„Det er Løgn!" raabte Maria, og hendes Stenkulsøjne lynede under de buskede Bryn. „Du farer med Løgn, som du plejer, Hilda!" —

„Det er jeg da ikke ene om," sagde Hilda med et Skuldertræk og en tvungen Latter. „Men se!" vedblev hun, „der har vi jo Mathilde Weber, saa kan du høre af hendes egen Mund, at jeg denne Gang har talt sandt."

Alles Blikke vendtes mod Mathilde Weber, en kjøn, blond Pige, iført en prunkende rig Nationaldragt, hvis skjønneste Zir var en tung, skinnende Halskjæde.

„Er det sandt," raabte de unge Piger hende i Møde,

„er det sandt, hvad Hilda fortæller, at du i Morges spadserede med Conrad Oberwald omme bag Hans Ochsenbeins Have?“

„Ja,“ sagde Mathilde unbefangen, „vi mødtes ved Naegels Hus, og saa fulgte han mig ned langs Haven, fordi han vilde bede mig medtage en Besked til Maria, som han vidste, jeg traf i Kirken.“

„Ikke andet! ikke andet!“ — maabede Veninderne.

„Det kunde han ellers have sparet sig,“ sagde Maria spodsk, „thi han har lige været hos mig, ja, har endog fulgt mig paa Vej gjennem Skoven, — saa sine Beskeder kunde han godt selv have overbragt. Men ikke sandt,“ vedblev hun, henvendt til Flokken, „Mathilde har jo altid haft et godt Øje til Conrads glatte Ansigt?“

„Ja, og Conrad til Mathildes blanke Sølvkjæde!“ indskød Hilda Yodel.

„Men kjære!“ sagde Mathilde og lagde sin Arm om Marias Hals, „Du veed jo, at Conrad og jeg vare Legekammerater og gode bekjendte, før I blev forlovede. Hvad er der da i, at vi taler sammen, naar vi mødes. Han er saadan et bravt og godt Menneske og har det kjærligste Hjærte.“

„Ja, stort er det i alle Fald,“ ivrede Maria, „forøvrigt har du ikke nødig at rose ham for mig, for jeg kjender godt min Fæstemand.“

„Kom nu! kom nu! lad os komme afsted!“ raabte de andre Piger utaalmodigt, „ellers kommer vi for silde.“

„Saa, lad nu det være glemt,“ bad Mathilde hviskende og kyssede Maria Koch, „jeg skal nok fortælle dig, hvad det var, Conrad sagde, naar vi bliver alene paa Hjemvejen fra Kirke.“

Marias Ansigt klarede op til et lyst Smil, saa tog hun Veninden under Armen og gik med hende efter de andre.

Den næste Dag var der stort Røre i Gonten. Tidlig om Morgenen rygtedes det, at Mathilde Weber savnedes i sit Hjem. Og senere op paa Dagen kom hendes Fader op til Landsbyen for at hyre Folk til at gjennemsøge

Skoven. Hun var gaaet til Kirke den foregaaende Dag, forklarede han, og var ikke senere vendt hjem. Han befrygtede, at en Ulykke skulde være tilstødt hende. Han søgte ogsaa Maria Koch, fordi hun var den forsvundnes gode Veninde og tilmed den, der tilsidst var set sammen med hende. Hun kunde aldeles ikke forklare sig Mathildes Forsvinden; hun havde, da de gik fra Kirke, sagde hun, fulgt hende til Skovleddet; — dér havde de taget Afsked, uden at Mathilde havde ytret det ringeste om, at hun ikke agtede at gaa lige hjem; hun selv var, som hendes Moder kunde bekræfte, kommen hjem til Middag, som hun plejede. Trods alle Anstrængelser lykkedes det saaledes ikke gamle Weber i Løbet af Lørdagen at bringe Klarhed i Sagen.

Søndag Formiddag mødtes de unge Piger som sædvanlig ved Linden paa Vej til Kirke. Sladren gik som ellers lystigt, men drejede sig udelukkende — som rimeligt var — om Mathilde Webers Forsvinden.

„Ja, er der nogen, der kan vide Besked derom," sagde Hilda Yodel, „saa er det Maria Koch. Hun er den, der sidst har været sammen med hende."

„Der kommer hun! Der kommer hun!" lød det med eet. „Se, se, hun har faaet en ny Sølvkjæde, Mage til Mathilde Webers!"

Høj og strunk traadte Maria Koch ind i Kredsen, festlig smykket som paa Christi Legemsdag, og bærende om Halsen en Sølvkjæde, vægtig og snoet, som Mathilde Webers.

„Til Lykke! til Lykke!" raabte Veninderne hende i Møde, „af hvem har du faaet det kostbare Smykke?"

„Af Conrad Oberwald," svarede Maria knapt, „af min Fæstemand naturligvis. Han havde jo lovet mig en ny Sølvkjæde."

„Ja, var stakkels Mathilde ikke forsvunden med sin," indskød Hilda Yodel, idet hun fixerede Marias Kjæde, „vilde jeg have troet, at det var hendes!"

„Hendes!" — udbrød Maria og blev blussende rød, „jeg siger dig, Conrad gav mig den i Fredags, nej, igaar Aftes var det. Han havde jo lovet mig en Halskjæde, Mage til Mathildes, og det er denne; men derfor er det ikke hendes. Det er min, siger jeg dig."

Idet samme kom et Tog skridende op mod Byen. I Spidsen for Toget gik en Politi-Constabel og gamle Weber, derpaa kom fire Mænd, slæbende en Vidiebaare, hvorpaa der laa et tilhyllet Lig; efter Baaren fulgte en stor, sørgende Folkeskare.

Ud for Linden standsede Toget paa et Vink af Constabelen, og høj og bydende traadte gamle Weber frem for Maria Koch:

„Min Datter Mathilde," sagde han med graadfyldt Stemme, „er opskyllet som Lig af Bjærgstrømmen inde i Skoven. Hendes Lig er lemlæstet og udplyndret. I Lovens Navn befaler jeg Dig, Maria Koch, at sige os, om den Sølvkjæde, du bærer, er hendes eller ej."

„Det veed jeg ikke," svarede Maria med tilkæmpet Ro, „jeg har igaar faaet den til Skjænk af min Fæstemand."

Derpaa skred Toget videre, men inden Aften var Conrad Oberwald arresteret og under Bevogtning ført til Appenzels Raadhus.

Den næste Dag stod Conrad, iført den graa Vadmels-Fangekittel, for det høje Raad. Han bar Hovedet højt som den, der ikke har noget at blues over. Hans høje, stærke Skikkelse var rank, hans Pande ren, hans Stemme sikker. Kun over hans klare, blaa Øjne laa der et glansfuldt Slør.

Forhøret varede kun kort, thi Conrad gjorde intet Forsøg paa at forsvare sig, men nægtede at bekjende.

„Conrad Oberwald," sagde Overdommeren og rejste sig, „jeg byder dig at sige os: Har du lovet din Brud en Sølvkjæde som Mathilde Webers?"

„Ja," sagde Conrad og saa op med et fast Blik, „jeg har lovet hende det med de Ord: Den Dag, da Gud vil forunde mig at kunne hænge slig Kjæde om din Hals, vil jeg holde for den stolteste i mit Liv."

„Det er formastelig Tale," indvendte Dommeren, „vej dine Ord for Raadet."

Derpaa indtraadte nogle Øjeblikkes Dødsstilhed.

„Conrad Oberwald," begyndte Overdommeren paany, „for sidste Gang spørger jeg dig for Guds Aasyn og den korsfæstedes Billede: Har du bestjaalet og myrdet Mathilde Weber? — Du svarer ikke. Nuvel! — saa spørger jeg dig: Veed du, at vi har „Sandhedssøgere", stærke, voldsomme Midler, hvorved forhærdede Syndere kunne bringes til Bekjendelse? Og veed du, at i Fald du ikke uopholdelig paa Timen vedgaar din Brøde, nødes jeg til at overantvorde dig til Torturen: Pinebænken eller Buret?"

„Ja," svarede Conrad fast og uden Tøven.

„I Herrens Navn," udbrød Dommeren fortrædelig, „saa affør ham hans Klæder og spænd ham paa Bænken."

I et Nu havde et Par Bøddelknægte krænget Klæderne af ham og blottet hans skjønne mandige Skabning, der nu saa ubarmhjærtigt skulde overgives til Torturens Pinsler. Der gik uvilkaarligt et Suk igjennem Retssalen, thi som han stod der i al sin Nøgenhed, ren, stærk og skjøn, syntes han en levende Protest imod de grufulde Anklager, der vare rejste imod ham. Han blev saa surret fast til Marterbænken, men skjønt Skruerne bleve spændte saa stærkt, at Blodet sprang ham af Neglene paa Hænder og Fødder, kom der ikke et Hvin, end sige et Ord over hans Læber.

„Hold inde!" raabte Dommeren til Bøddelknægtene, „hold inde! her skal mere til. Spænd ham af og sæt ham i Buret!" —

Befalingen skete Fyldest. Blødende og nøgen førtes Fangen op ad Taarnets Vindeltrappe og skubbedes ind i den allerøverste Celle, det saakaldte „Bur", et usselt Rum, der var saa trangt, at en fuldvoxen Mand hverken kunde staa oprejst eller ligge udstrakt derinde, men kun sidde paa Hug. Dertil var Loftet kun et aabent Gitter, saa at den nøgne Fange ikke kunde værge sig hverken mod Hagl eller Sne og i de lange Nætter var udsat for den siberiske Kulde, der selv om Sommeren kan indtræffe i Nord-Schweiz, især i Canton Appenzel, der ligger 2600 Fod over Havfladen. Intet Under derfor, at „Buret" ansaaes for at være et curant Torturmiddel, en sikker „Sandhedssøger".

I tre Maaneder hensad Conrad Oberwald i Buret; hver Dag blev han adspurgt, om han ikke vilde bekjende, og skjønt han sygnede hen Dag for Dag under Opholdet i Torturkamret, nægtede han haardnakket at gaa til Bekjendelse. Sagen trak saaledes i Langdrag, men sidst i Oktober Maaned brast Raadets Taalmodighed, og Conrad Oberwald blev hentet ned fra Buret og paany tagen i Forhør.

Da Fangen blev ført ind i Retssalen, sprang Raadsherrerne uvilkaarligt op fra deres Sæder og stirrede rædselsslagne frem for sig. Var det Conrad Oberwald? — Eller var det hans Gjenfærd? Ledet af to Constabler vaklede en nøgen ludende Skikkelse ind i Salen. Af den atlethiske Yngling, som tre Maaneder forud havde staaet rank og skjøn foran det samme Tribunal, var kun en Skygge tilbage. Det var en Ynk at se dette visne, knoklede Legeme, dette blege, udtærede Ansigt, indrammet af langt, uredt Haar. —

„Flyt en Brix frem og lad ham sætte sig," lød Overdommeren nervøst. Derpaa tog han Akterne i Haanden og sagde:

„Forstokkede Menneske! hvis du ikke i Dag bekjender, vil du ved din exempelløse Fejghed ogsaa drage din trolovede Maria Koch med i Faldet; thi jeg vil da nødes til at sigte hende for Medskyld i din Brøde. Hun kan anklages for Hæleri, saa vist som hun har pyntet sig med den Sølvkjæde, som du havde rakt Haand til at stjæle. Betænk dette og overvej det i det Hjærte."

Ved at høre Maria Koch nævne skjalv Conrad over hele sit Legeme og saa op med et underligt lyst Blik, der mindede om et Smil.

„Conrad Oberwald," vedblev Overdommeren efter en lang Pause, „altsaa spørger jeg dig: Bekjender du, at du Christi Legemsdag har begaaet Rovmord paa Mathilde Weber?" —

Conrad hævede sit ludende Hoved med et Ryk, ligesom med en stærk Beslutning, og sagde tonløst: „Ja".

Overdommeren rullede Akterne sammen med et Lettelsens Suk, derpaa sagde han til Constablerne:

„Giv ham saa en Kittel paa og sæt ham ind i en af

de nedre Celler. Dommen vil falde en af Dagene; sørg for, at han bliver klippet til Executionen!" —

Den 3. November stod Skafottet rejst udenfor Raadhusportalen i Appenzel. Conrad Oberwalds Henrettelse skulde finde Sted ved Middagstid. Kl. 11 skulde Dødsdommen forkyndes Delinquenten; derefter skulde Præsten Ulrich Heilbrunn berede ham til Døden og give ham det hellige Sakramente.

Da denne, en gammel hvidskægget Mand med skarpt skaarne Træk og milde, venlige Øjne, i fuldt Ornat bærende en tilhyllet Kalk — for at undgaa den skuelystne Mængde, der allerede havde forsamlet sig paa Raadhuspladsen — vilde gaa ind ad en Løndør, der tjente til privat Indgang for Raadsherrerne, studsede han ved at se en Kvinde ligge hulkende over Tærskelen. Ved at høre Trin paa Stentrappen foer hun sammen og saa op. Hun var ung og smuk, men forstyrret af Udseende, som hun laa der med forgrædte Øjne og vildtflagrende Haar.

„Hvem er du?" spurgte Præsten og maalte hende med et forskende Blik.

„Jeg er Maria Koch, Conrad Oberwalds trolovede," svarede hun med graadkvalt Stemme.

„Stakkel!" sagde Præsten rørt, „saa kan jeg tænke, du er kommen for at trøste din Fæstemand i hans sidste Stund. Nuvel! jeg tager det paa mig. Følg med ind og nyd Kjærlighedsmaaltidet med ham" — og han rakte Haanden ud for at rejse hende.

„Nej! nej!" ivrede hun, som ude af sig selv, „jeg vil ikke se ham, jeg tør ikke se ham. Jeg veed, hvad han har lidt; — jeg udholder ikke at se et saadant Lidelsens Billed . . ."

„Men, Kvinde! hvad vil du da?" spurgte Præsten med Undren, „hvorfor er du da kommen?" —

„Jeg er kommen," fremstammede Maria, hvis Tale fremdeles afbrødes af Hulken, „jeg er kommen for at bede Dem, Hr. Pastor, lyse al Himlens Velsignelse over ham, som de vil dræbe . . . for at bede Dem, Hr. Pastor, hilse

ham fra mig og takke ham for al Kjærlighed. Selv maa jeg strax tilbage til Gonten; jeg har lovet at være hjemme inden Middag."

„Det mener du ikke, Maria!" sagde Præsten og bøjede sig ned over hende, „din Plads er i denne Stund hos ham, hvem du een Gang skjænkede din Tro. Hvad din Næste kan udholde at lide, kan du sagtens udholde at se. Du faar ikke Lov til at gaa; følg nu ind med, hører du."

Han skød Døren op og førte hende ind i Retssalen. Dér sad det samlede Tribunal og ventede paa Delinquenten for højtideligt at oplæse hans Dødsdom. Maria holdt sig tæt ind til Præsten og lagde hulkende sit Hoved imod hans Skulder. Med eet sloges Dørene op paa vid Gab, og medens Trommehvirvler rungede i Forhallen, traadte Sheriffen frem med sin Stav og brød den, idet han sagde:

„Min Haand er Øvrighedens Haand. Saaledes som jeg nu bryder denne Stav, saaledes sværger jeg i Lovens Navn at bryde Conrad Oberwalds Liv."

Derpaa vendte han sig mod Udgangen og raabte:

„Før Delinquenten ind, at han maa høre sin Dom!"

Bleg og vaklende traadte Conrad frem for Raadet, men i samme Nu han viste sig paa Tærskelen, foer Maria Koch med et Hvin frem imod ham og raabte overlydt:

„Jeg har myrdet ham, — myrdet ham, som jeg myrdede Mathilde Weber!" — og hun segnede om paa Gulvet for hans Fødder.

Conrad vred sine Hænder som i stor Smerte og saa hulkende ned for sig.

„Er den Kvinde forrykt? Eller taler hun i Vildelse?" sagde Rigsfogeden, henvendt til Præsten.

Imidlertid havde Overdommeren rejst sig og sagde med Salvelse:

„Maria Koch! forsøg ikke at afvende fra din Fæstemand den fortjente Straf ved at tage Skylden paa dig. Det nytter ham intet. Han har selv erklæret sig skyldig!"

„Han har løjet!" skreg Maria og rejste sig i en Furies Lignelse, „han har taget Skylden paa sig for at redde mig, — for ikke at røbe mig. Til Svig kjender ikke hans Haand, ikke — hans Tanke! Ingen er ren som han, ingen er uskyldig som han, — ingen er elskelig som han!

— — Afbryd mig ikke, hør mig ud. Jeg er lavere end Eders laveste Mistanke. Jeg har bestjaalet Mathilde Weber og styrtet hende i Bjærgstrømmen, endog hun var min Veninde; jeg har myrdet Conrad Oberwald, endog han er min Fæstemand, min Brudgom! — Jeg har vidst, at han led de haardeste Pinsler, og jeg har tiet, Gud naade mig, indtil denne Stund. Tak, Præst! at du nødte mig herind. Jeg mente, at jeg ikke kunde taale det Syn, der ventede mig — Synet af min egen Brøde, men jeg mærker, Ærlighed giver Styrke. Det Syn, jeg skjalv for derude paa Tærskelen, er tungere, ynkværdigere, grufuldere end jeg havde ventet, men det har vakt min Samvittighed."

„Hvad gjør du, Maria?" udbrød Conrad i den højeste Fortvivlelse, „det Liv, den Ære jeg havde kjøbt dig saa dyrt, vrager du, forsmaar du! Det er da omsomst, at jeg har lidt al den Pine, al den navnløse Kval!" —

„Nuvel! Maria Koch," sagde Overdommeren efter en Stund at have talt sagte med Rigsfogeden. „Mathilde Webers Morder er dømt til Døden; du erklærer dig selv for den eneste skyldige; velan! saa udson denne din svare Brøde med samt din utilgivelige Skyld overfor din trofaste Brudgom paa det rejste Skafot. Bered dig til Døden! — Conrad Oberwald har sin Frihed!" —

„Hvad nytter Friheden mig," udbrød Conrad med løftet Pande, „nu I har brudt mit Liv. Døden kunde I give mig, og jeg glædede mig til den, men se, om I kan give mig Livet! — I har taget det Tomme for Tomme. Friheden! Friheden!" gjentog han og slog en affindig Latter op, „hvor skulde jeg faa den fra? — Veed I, hvad I gjør: I flytter mig blot fra Buret paa Kvisten til Buret dybt under Kjælderen, naa, I har ikke forvænt mig, saa jeg vil sikkert finde Graven rummelig!" —

„Sherif!" bød Overdommeren, „forkynd den forsamlede Mængde, at Maria Koch har angivet sig selv og vil blive henrettet i Conrad Oberwalds Sted."

Efter en Pause vedblev han:

„Mødet er endt. — Vi forføje os herfra for at Delinquenten i Følge gammel Skik kan annamme det højærværdige Sakramente med den korsfæstedes Billede for Øje."

Faa Minutter efter var Retssalen ryddet, og tilbage stod kun Pastor Heilbrunn, som nu stillede sig hen under Krucifixet, — Conrad Oberwald, som var segnet om paa en Brix og Maria Koch, der som Loths Hustru stod forstenet ved at se tilbage paa sit Livs brændende By. — Ritualet blev læst og Nadveren uddelt i al Stilhed, men da Maria som den sidste havde drukket af Kalken, udbrød Conrad ligesom halvt i Vildelse:

„Maria! Maria! — jeg havde jo lovet dig, at den Kalk," du rakte mig, skulde jeg drikke, var den end bedsk som Edder. Sandelig! jeg havde tømt den til Bunden, havde du ikke revet den af min Haand. O, hvor kunde du nænne det!" — og han græd som et Barn.

„Maria Koch!" sagde Præsten, idet han atter tilhyllede Kalken, „du har kun faa Øjeblikke tilbage at leve i. Jeg vil skjænke Eder dem i Enerum. Paa Slaget tolv henter jeg Maria for at ledsage hende paa hendes sidste Vandring."

Næppe var Løndøren faldet i efter ham, førend Maria Koch kastede sig for Conrads Fødder og omklamrede hans Knæ, idet hun jamrede:

„Kjære! hvad har du gjort! — Er det dig, der var saa rank og stærk og fager? — Hvor er din Ungdom henne? De har ranet den. Hvor er dit viltre, lokkede Haar? De har klippet dig tæt som en skabet Hund! — — — Tvi dem! Tvi dem! — Dog nej! det er mig, der har forvoldt det, — mig, usalige!"

Conrad saa ned paa hende med store, drømmende, glansfulde Øjne:

„Maria!" hviskede han, og det var, som hans Stemme dirrede af Feber og Afsind, „du veed, jeg taaler ikke at se nogen Sky formørke din Pande. Vidste du blot, hvor skjøn du er, som du sidder dér, — vidste du blot, hvor inderligt jeg elsker dig, saa vilde du smile, smile som Guds Sol deroppe paa Himlen!"

„O, kjære! du ser jo, at jeg smiler," udbrød Maria smilende igjennem Taarer, „har du ikke taget al min Skyld paa dig og har du ikke ladet dig martre til Døde for min Skyld? Conrad! kan du tilgive mig? svar mig, kan du?" —

Conrad rejste sig besværligt, vinkede hende op til sig og sagde, idet han sværmerisk stirrede ind i hendes dunkle Øjne:

„Jeg har intet at tilgive nu, da jeg veed, at du elsker mig. Jeg synes, at her er sommersvalt som hin Morgen, da vi sad sammen paa Skrænken ved Hulvejen, jeg synes, at jeg er ung og lykkelig. Jeg veed ikke, hvad det er, du taler, — veed ikke af at have taget nogens Skyld. Det har du drømt, Maria! drømt!" — — — — „Nej, han!" vedblev han og pegede op mod Krucifixet, „han har taget vor Skyld; Straffen laa paa ham, at vi maatte have Fred, og vi have faaet Lægedom ved hans Saar." —

„Du bliver saa bleg, Conrad!" raabte Maria i stor Angest, „du er syg; du har Feber!" —

„Jeg har givet dig mit Hjærteblod," hviskede Conrad og segnede om paa Brixen, „jeg lovede dig jo en Rose, rødere end den, jeg stak i dit Corset. Og kan du mindes, du bad mig om en Halskjæde af Sølv; — jeg var fattig og nøgen, kunde ingen give dig, men se, han er nær, som skjænker dig en Halskjæde rødere end det rødeste Guld. Dog du faar den ikke, jeg vil have den, jeg vil vriste den fra ham. Du har vist mig, hvorledes man skaffer sig en Kjæde, man attraar. Og denne attraar jeg!"

„Tys! tys! tal ikke saa," bad Maria. „Sheriffen kommer." Og hun kastede sig om hans Hals og bød et sidste Farvel.

Dørene til Forhallen sloges op, Trommerne rørtes og Sheriffen vinkede med sin Stav Maria frem paa Tærskelen. Dér stod Præsten, som dybt rørt tog hendes Haand og langsomt førte hende ned ad Trappen gjennem en dobbelt Række Soldater. Imidlertid opbød Conrad Oberwald sin sidste Kraft, famlede sig frem langs Væggen bag om Soldaterne og spærrede Maria Vejen til Skafottet.

„Lad mig dø for dig," raabte han overlydt, „lad mig dø; mit Liv har de taget!" og han segnede med et Brag tilbage paa Skafotsstigens Trin.

„Han dør! han dør!" skreg Maria og kastede sig over ham.

Han saa op paa hende med bristende Øjne.

„Dræb hende ikke," bad han, „hendes Skyld er sonet." Det var hans sidste Suk. Hovedet sank tilbage paa Trappen; han var død.

„Nu har hun eet Drab mere paa sin Samvittighed," sagde Rigsfogeden, „flyt Liget varsomt og lad Dommen ske Fyldest."

Lænet til Præstens Arm vaklede Delinquenten op paa Skafottet. Hun lagde ufortøvet sit Hoved paa Blokken; — der lynede et Glimt, som af en svungen Øxe, i Luften, og Maria Koch var ikke mer.

Derpaa blottede Pastor Heilbrunn sit Hoved, vendte sig imod Folket og sagde:

„Saa lærer af dette Pars ulykkelige Skjæbne, at ingen kan tage en andens Skyld paa sig, saa sandt han ikke kan tage hans Samvittighed. Thi Han, den Højeste, som sidder over Skyerne, har et vidtskuende Øje, der skjelner godt fra ondt, og en langtrækkende Arm, der fører for Lyset det, som var skjult i Mørket og aabenbarer Hjerternes Raad. Mennesker dømme i Skrøbelighed, men Gud tilhører den sidste, den endelige Dom. Fred være med begges Støv! Velsignet være Conrad Oberwalds Minde; thi ingen har større Kjærlighed end den, der lader sit Liv for en andens Frelse. — Amen!"

Tankesprog.

Paa Jorden var jeg en Sjæl, der slæbte et Lig.

Epictet.

Jeg troer, at man meget ofte bør tænke paa Døden, om man ønsker at have den rette Maalestok for alle Forhold i dette Liv.

Alexandre Dumas.

Jeg finder Alderdommen trist og kjedsommelig; jeg er som en ung Mand, der hentæres i en Oldings Skaberak.

Jules Simon.

Dødningehovedet.

Novelette af **Andrée Theuriet.**

Sommeren er forbi. Min Gartner viste mig forleden et gennemsigtigt Islag paa Jordbærplanterne, i de sidste to Dage har Regnen strømmet uophørlig ned og Bladene begynde alt at falde. Sagte løsne de sig fra Grenene, svirre rundt i den fugtige Luft som gyldne Sommerfugle og spredes langsomt paa den opblødte Jord. Rønnen drysser sine røde Bær og de indiske Kastanjers glinsende brune Frugter spredes paa Jorden. Fra Oktober til Allehelgensdag følge Fornedrelsen og Opløsningens Vidunder, blandet med Blomsternes Dødssuk, hurtig efter hinanden.

Paa disse tilslørede Efteraarsdage føler man uvilkaarlig Trang til at tænke paa længst forsvundne Tider og paa Livets uundgaaelige Løsning. Det er sikkert derfor, at jeg i Gaar (revet med af disse Tanker) faldt hen i Drømme foran et Dødningehoved, jeg fandt bag nogle gulnede Bøger i mit Bibliothek.

Dette Hoved har jeg faaet for over tredive Aar siden af en Ven, som den Gang studerede Medicin i Tours. Jeg skrev paa det Tidspunkt en Slags Dødspoesi og havde længe ønsket at eje dette Menneskehoved, som jeg paa en ret pralende og iøjnefaldende Maade stillede til Skue paa Kaminen blandt Nips og Blomster. Paa Pandeskallen, der var hvid og glat som Elfenben, havde jeg ridset fire Strofer af Pibrac:

Det er ej Mennesket selv, Du ser,
Det er en Verden bag Grændser trange,
Det er et Bur for en stakkels Sange,
En Grav, en Hytte af skørnet Ler.

Dette Vers af Dronning Marguerites Kansler har altid slaaet mig ved dets Udtryksfuldhed og endnu i Dag, da jeg læste den halvt udviskede Skrift, beundrede jeg disse kortfattede og dog saa poetiske Linjer. Skønt jeg i de

sidste Aar ikke har tænkt meget paa det, ja næsten har glemt det, har Dødningehovedet dog stadig fulgt mig overalt, som en tro Rejsefælle. Jeg husker tydeligt en Toldbetjents Rædsel, da han undersøgte mit Rejsetøj og borede sine Fingre ned i den benagtige Kasse, der var omviklet med Linned. „Hvad er det?" spurgte han mistænksomt, og da jeg havde vist ham, hvad det var, smækkede han heftigt Kuffertlaaget i og veg tilbage lige saa fortumlet som Ridderne paa Orcagnas Freskomaleri ved at se de gabende Grave, som deres Hestehove havde opsparket. Dette Hoved af et Menneske, der er død i sin første fagre Ungdom, fremmaner for mig Mindet om de Tider, som ikke vende tilbage. Gennem de tre dybe Furer, hvor Næsen og Øjnene mangle, ser jeg, som hinsides en mørk Tunnel, Touraines frodige Landskab overstraalet af en blændende Sol, hvor jeg har tilbragt fire minderige Aar. Derfor elsker jeg denne Relikvie saa meget mere, som den har en Historie, jeg nu vil fortælle Dem.

Da jeg opholdt mig i Tours, boede der i Huset lige overfor mig paa første Sal en Kaptajn i Infanteriet. Hver Morgen ved Titiden aabnedes Officerens Skodder og jeg var da stadig Vidne til min Genbos huslige Sysler. Kaptajnen stod først op og gik til Kasernen; saa kom hans Kæreste til Syne med løst hængende Haar og store søvntunge Øjne. Hun friserede sig foran Spejlet, gjorde et meget omhyggeligt og langt Toilette og saa forsvandt hun.

Lejligheden stod da under Oppasserens Varetægt, han børstede Officerens Klæder, fejede Tæpperne og havde meget travlt med at faa alt stillet paa Plads igen. For Resten interesserede Officeren mig meget lidt, men mellem Tjeneren og mig udspandt der sig snart et tavst Venskab.

Det var en mager, opløben Fyr med store Kjæber og fremstaaende Kindben. Han havde blondt Haar, blaa Øjne, en svag Antydning til rødligt Overskæg, og paa Grund af hans kvikke Udseende troede jeg i ham at se Typen paa den østfranske Bonde. Det var derfor jeg holdt af at se ham gaa fra og til i de to Værelser. Medens han vendte Madratserne og børstede Møblerne, gav han sig god Tid og nægtede sig ikke den Fornøjelse, at læne sig nysgærrigt ud af Vinduet.

Man gættede snart, at han var en Driver og havde en let fængelig Natur. Han morede sig især ved at høre Lirekasserne, der undertiden forlystede Gadens Ungdom; enkelte Melodier holdt han fortrinsvis af, naar han hørte dem, lagde han Børsten bort og saa' drømmende frem for sig. Det var, som om disse gamle Romancer eller disse Valsetakter mindede ham om et eller andet Eventyr fra hans Fødestavn. Han spidsede da Ører, gabede og tog saa pludselig Børsten igen og sled nervøst paa Kaptajnens Tøj. Undertiden overraskede jeg ham siddende i en Lænestol, læsende et meget forkrammet Brev, som han møjsommeligt stavede sig igennem, idet han mere læste det med Læberne end med Øjnene. Paa saadanne Dage, — der for Resten vare meget sjældne — tænkte han mindre paa Arbejdet — stirrede mere og hørte endnu mere drømmende paa Lirekassens Melodier. En Morgen, da jeg kastede Blikket paa Lejligheden ligeoverfor som sædvanlig, saa jeg ikke min lille Tjener med det blonde Haar og de blaa Øjne. I hans Sted var der kommen en stor, firskaaren Fyr med mørkt Haar, der saa ud til at være fra Auvergne. Min første Tanke var, at min Landsmand opholdt sig paa Kasernen enten for Tjenestens Skyld eller som Straf. Men Ugerne gik og den ny Oppasser syntes for bestandig at have indtaget hans Plads. Saa formodede jeg, at min lille Ven havde faaet Orlov og var rejst hjem til vor fælles Fødeegn, og skønt jeg selv savnede ham, var jeg glad paa hans Vegne. I denne Mellemtid fik jeg Besøg af min Ven Medicineren, der en Gang imellem røg en Pibe hos mig om Aftenen.

I Samtalens Løb sagde han pludselig: „De er jo fra V., ikke sandt?" Paa mit bekræftende Svar vedblev han: „Vi har nemlig paa Hospitalet en ung Soldat, der ligger af Lungebetændelse og som, saavidt jeg ved, er fra deres Egn; han er saa haardt angreben, at han næppe kommer over det. Han taler altid om sin Hjemstavn og er meget bekymret, da han aldrig hører noget hjemme fra. Derfor tænkte jeg, at det maaske vilde glæde ham at se en Landsmand, og vilde derfor spørge Dem, om De i Morgen vilde gaa med ud og se til ham.

Jeg havde en svag Anelse om, at den Syge maaske

var min Oppasser med de blaa Øjne, hvis lange Fraværelse havde forbavset mig, og den Beskrivelse, min Ven gav af ham, bekræftede fuldtud min Anelse.

Den følgende Dag gik jeg ud paa Hospitalet.

Jeg havde ikke taget fejl, det var virkelig min blonde Kammerat, som jeg saa ofte havde beluret, naar han lyttede til Lirekassens Toner; jeg traf ham liggende i sin Jernseng, bleg og med feberglødende Kinder. Da han hørte, at jeg var fra samme Egn som han, straalede hans bristende Øjne. Han var henrykt over at høre mig tale om de kendte Egne og Mennesker. Han fortalte mig, at han var forældreløs, men at han havde Brødre i B.

„Det er kun det," sagde han, „at de glemmer mig og at jeg saa sjældent hører noget hjemme fra. Men derfor holder de lige meget af mig, men Arbejdet er saa haardt paa denne Aarstid, saa de kan ikke faa Tid til at skrive. Det er ogsaa lige meget, naar jeg først kommer hjem, er jeg sikker paa at blive godt modtaget."

„Ja, og det vil ikke vare længe, thi saasnart De bliver rask, faar De Orlov for at komme Dem fuldstændig, og saa kan De tage hjem og nyde vore Skoves friske Luft."

Nogle Dage senere kom jeg igen for at se til ham, han var meget daarligere og fantaserede næsten hele Tiden.

I sine Feberdrømme talte han kun om sin Landsby, om den Glæde og Fest, der vilde blive, naar han kom; om Venner, der vare urolige for ham, men især om en ung Pige, der havde lovet at gifte sig med ham og som længtes meget efter ham.

Dagen efter dette Besøg kaldte Tjenesten mig bort en Uges Tid. Saa snart jeg kom tilbage, skrev jeg til min Ven, som kom den følgende Morgen Han saa' saa underlig alvorlig ud og under Armen bar han en stor, rund Pakke, indsvøbt i en gammel Avis. „Naa," sagde jeg, „hvordan gaar det saa, min lille Soldat". „Han er færdig," det havde jeg for Resten forudset; han levede to Dage efter Deres sidste Besøg. — Jeg telegraferede til hans Brødre, hvis Adresse jeg fandt i en gammel Lommebog, han havde paa sig. Det var noget, den stakkels Fyr bildte sig ind. Ingen har svaret; hans Familie bryder sig ikke mere om ham end om en gammel Skovisk.

Da hans Sygdom frembød et interessant Studie, fik vi Tilladelse til at obducere ham.

De har længe ønsket et Dødningehoved; jeg har omhyggelig istandgjort hans og bringer Dem det her.

Samtidig pakkede han de gamle Aviser ud og stillede Kraniet foran mig paa Bordet. Det saa' ud som gammelt Elfenben, men de store Kindben og de friske, hvide Tænder erindrede mig tydeligt nok om den lille Oppasser med de blaa Øjne. Jeg maa tilstaa, at jeg blev stødt i første Øjeblik og at jeg bebrejdede min Ven denne Profanation. Men han lo kun af mig, — i hans Stilling forstaar man ikke mine Følelser.

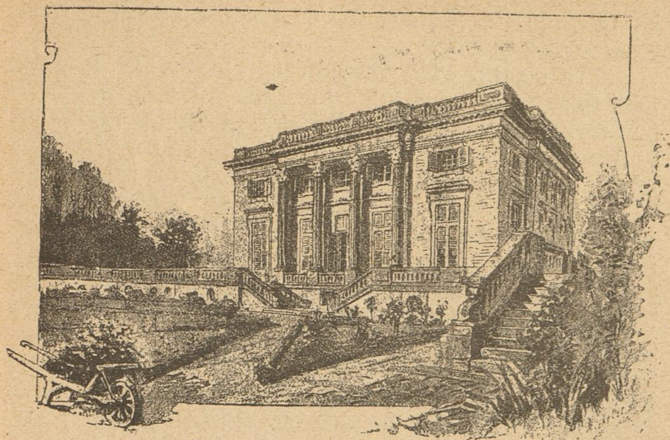
Lidt efter lidt vænnede jeg mig til at se denne benagtige Skal, som jeg havde kendt levende og tænkende, med blonde Lokker og blaa, udtryksfulde Øjne, som straalede, naar Drengen lænede sig ud af Vinduet for at høre sit Hjemlands Melodier.

Jeg sluttede mig mere og mere til denne triste Relikvie, og det var med Tanken paa ham, at jeg ridsede Pibracs Vers:

Det er ej Mennesket selv, Du ser,
Det er en Verden bag Grændser trange,
Det er et Bur for en stakkels Sange,
En Grav, en Hytte af skørnet Ler.

Og endnu i Dag, mens jeg ser paa mit Dødningehovede, tænker jeg paa Soldaterne paa Madagaskar, som Feberen rammer og som ønsker at føres hjem — men dør paa Farten over det røde Hav, dør, som min lille Oppasser, drømmende om deres Hjemstavns Klokker.

Dronningens Strikkerske.

1783 — 1793 — 1815.

En historisk Skitse af Anna Sommer.

Rosernes og Orangeblomsternes berusende Duft opfyldte Luften; belyste af mangefarvede Lampers Skær tegnede Buskadserne paa de store Plæner sig i fantastiske Kontourer mod den lyse Himmel; harmoniske Toner løde i den stille Sommeraften, og Dronningens Yndlingsslot „Lille Trianon“ straalede som et Fepalads.

Fra de aabne Glasdøre kom en glimrende Skare, der, anført af Marie Antoinette, bevægede sig hen imod det lille, nysopførte Theater, hvor alt var beredt til Galaforestillingen for de høje russiske Gæster, Storfyrst Paul med Gemalinde, der rejste incognito under Navn af „Greve og Grevinde du Nord“.

Aftenens Forestilling bestod af Operaen „Zémire og Azor“, samt af et Balletdivertissement, danset af Operaens Personale.

Under levende Bifaldsytringer var Tæppet faldet for Slutningsscenen af Grétry's Opera, og fra alle Logerne i

det lille, nydelige Theater lød en livlig Summen af glade Stemmer.

Dronningen, hvis Skønhed og Ynde viste sig i sin fulde Glans, sad bøjet hen imod Storfyrstinden, med hvem hun ivrigt underholdt sig. Fortalte hun hende maaske om de Forestillinger, ved hvilke hun her, fra denne lille Scene, ved sit glimrende Komediespil fortryllede sin kongelige Ægtefælle og sin nærmeste Familie? Eller var Genstanden for de høje Damers Samtale maaske denne Aftens Forestilling, hvis hele Arrangement Dronningen selv havde ledet?

Vist er det, at deres ivrige Bemærkninger først standsede, da Tæppet atter rullede op og Tilskuernes Begejstring gav sig Luft i et dæmpet Udraab af Beundring.

Den skønneste Have med Søjlerækker, der funklede af Ædelstene, med Alfebørn, der tittede ud af store pragtfulde Blomster, viste sig for de undrende Blikke, der fulgte Korsridderen paa hans Vej til Armidas fortryllede Slot.

Det ene Vidunder oprulledes efter det andet, og da der endelig fra en Kilde helt i Baggrunden en Kæmpeaakande hævede sig højt op imod Loftet, naaede Begejstringen sit Højdepunkt.

Aakanden udfoldede sine Blade, en henrivende ung Kvinde i et sølvlignende Florsgevandt steg op af den, udbredte sine Arme og svævede ned imod Ridderen.

Men ak! den usynlige Traad, der holdt hende, brast, og den yndefuldes Dalen forvandledes til en brat Nedstyrten, saa den unge Pige med et dæmpet Smertens Skrig sank ned for Ridderens Fødder. Han løftede hende straks op, og Balletten fortsattes, men Marie Antoinettes medlidende Blik opdagede snart, at den ene Arm hang slapt ned, at hendes Smil vare forpinte, og at hun kun med stor Møje bevægede sig paa Scenen.

Da Forestillingen var forbi, droge de høje Tilskuere tilbage til Slottet, hvor der var serveret en Souper paa ca. 1200 Kuverts, men inden Dronningen forlod Theatret, gav hun sin Livlæge Ordre til at lade den unge Pige føre til „Store Trianon", hvor han selv skulde pleje hende.

Med Armen brækket og forstuvet Fod bares den unge Pige til Slottet, og efterat hun var bleven forbundet, sov hun ind, med Hjertet opfyldt af Taknemmelighed imod den

ædle Dronning, hvis Velgerninger saa tidt lønnedes med Utak.

Dronningen beholdt hende derude, indtil hun var fuldstændig helbredet, tillod hende at spadsere i Haven og underholdt sig endogsaa flere Gange med den unge Skuespillerinde.

Mlle Elisa vendte endelig tilbage til Paris, og da hun ikke blev nogen fremragende Stjerne paa Theaterhimmelen, tabte Dronningen hende snart af Syne — Elisa derimod glemte ikke.

Mørkt og truende hæve Conciergeriets spidse, runde Taarne sig mod en taaget, blygraa Efteraarshimmel.

I lange Aarhundreder har den gamle Borg ved Seinens gule Vande huset Konger og Dronninger, simple Forbrydere og Kongemordere, nu gemmer den bag sine skumle, tykke Mure en Kvinde, der skal myrdes for at tilfredsstille Pøbelens umættelige Had: „Enken Capet“, som Folket kalder hende, Marie Antoinette, Frankrigs Dronning, som hun nævner sig selv.

Dybt nede i et usselt, klamt og lavt Rum hensmægter hun Tiden, bevogtet Nat og Dag af Gendarmer, af hvilke nogle ved deres raa Opførsel forøge hende Kvaler, medens andre i Hemmelighed bringe hende Blomster og derved søge at kaste en Lysstraale ind i Fortvivlelsens Nat.

Ved Fængslets Port stimler en broget Skare sammen for at forhaane de Ofre, som den røde Karre skal føre til Guillotinen. „Robespierres Strikkersker“, Guillotinens Furier staa forrest i Kredsen og pege med truende Miner hen imod det Taarn, hvor Dronningens Fængsel findes.

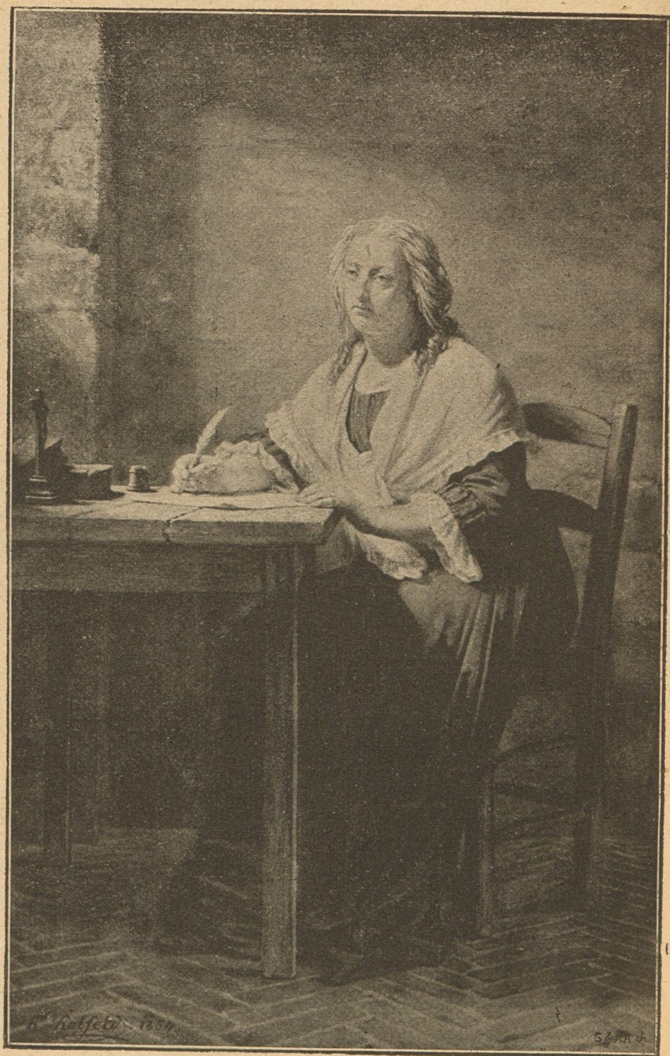
„Hvorfor Djævlen venter de saalænge med hende dernede?“

„Paa Karren med hende den Østrigerinde! Før hendes stive Nakke er knækket, gi'r vi ikke Fred!“

„I Kurven med det pudrede Skabilkenhoved!“

Og under Hujen og Skrigen istemme de Carmagnolen.

Døren til Fængslets Kontor aabnes af to Gendarmer, Fruentimmerne omringe dem. Den ene har Natten forud haft Vagt i „Antoinettes“ Fængsel og skal nu fortælle nyt om hende.

„Hvad ta'r hun sig til?"

„Hun beder!"

„Hun beder! det skal nok hjælpe! gjør hun ikke andet end det?"

„Jo, hun læser."

„Det er jo rigtig et mageligt Liv; sove og læse og bede og spise, ja for hun faar nok fin Mad i Overflod, siger de."

„Ja, Mad faar hun, men hun fryser, saa det knager."

„Det kan hun ha' rigtig godt af, Patrioterne have frosset længe nok, nu kan hun prøve, hvad det vil sige. Nej! men sulte hende skulde de, saadan langsomt pine hende ihjel, hun, som kastede Nationens Penge ud til Baller og Komedier, medens vore Børn døde af Sult!"

„Nej! hør nu, Borgerinde, hun maa saa skam ikke dø dernede saadan i Skjul, hun ska' s'gu' paa Brædderne hos Samson, den Komedie har hun nok inte gi'et før og den ska' spilles uden Prøver, ska' den."

„Hendes Blod vil vi se, men fryse til Is ka' det gerne forinden, det tøer nok op under Kniven."

„Hun fryser, siger Du, Borger Gendarm, fortæl mig lidt mere derom."

Det er en smuk, yngre Kvinde, der har nærmet sig til ham.

„Javel, Borgerinde Elisa, ja vel fryser hun, og det gør vi ogsaa, vi som passe paa hende, men for Nationens Vel er det en sand Glæde og Ære at fryse," siger han med høj Røst, idet han omfavner Elisa og hvisker til hende: „men nu vil jeg ikke fryse mere for i Dag; nu gaar jeg med Dig og bliver opvarmet."

Skønt Elisa aldrig har set ham før, gør hun ingen Modstand, men lader sig villigt bortføre af den smukke Gendarm, i hvis Blik hun søger at læse, om der kun gemmes Had til Østrigerinden, eller om der er et lille Rum for mildere Følelser overfor den stakkels Fange.

Snart sidde de fortroligt sammen i Elisas Værelse, og vor lille Skuespillerinde fra 83 udfritter Gendarmen.

„Du er altsaa tit paa Vagt hos hende?"

„Ja, hveranden Dag."

„Og hvad tager Du Dig saa til dernede?"

„Jeg læser, og det gør Kammeraten med, naar vi er der, har hun det saamænd rigtig godt, for da vi mærkede, at Tobaksrøgen gjorde hende syg, saa holdt vi op med at ryge; men naar det er de andre Hold, saa kan man hverken trække Vejr eller høre Ørelyd derinde, de ryger og drikker, bander og synger, saa det er en Gru.

Naar vi kommer ind til hende, ser hun ordentlig helt glad ud og hilser Goddag baade med Mund og Øjne, de stakkels forgrædte Øjne, som snart ikke kan se mere. Jeg kan nu ikke faa i mit Hoved, at alle de Nedrigheder, der fortælles om hende, skulde være sande, hun ser saa god ud, og det ligefrem skær mig i Hjærtet at se det stakkels Kvindfolk i det elendige, vaade Kjælderhul, hvor alt raadner op, og hvor Mus og Rotter æder alt fra os. Naa, hvad! lad dem skære Halsen over paa Folk, naar det skal til for at gavne Republiken, det er en ærlig Sag, engang skal vi dog alle dø, Maaden er en Biting, men — pine Sjælen ud af Livet paa Folk, hvad kan det nytte? Tænker Du ikke som jeg Borgerinde Elisa?"

„Hvad jeg tænker, Borger Henri, ja det skal jeg sige Dig, og frit kan jeg tale, mærker jeg, for vi tænke nok ens omtrent — det vil sige, Du tror, at hun ikke er ond, og jeg ved, at hun er god, for derpaa har hun givet mig Bevis, da hun var midt i sin Herlighed.

Og nu fulgte Beretningen om den unge Piges Fald fra Aakanden, og om Dronningens Medfølelse og Venlighed.

„Og," sluttede Elisa sin Fortælling, nu maa Du hjælpe mig at gøre lidt Gengæld. Ser Du, vi maa finde paa noget til at varme hende med, hvad siger Du til at bringe hende en Sivskammel og nogle Par tykke varme Uldstrømper? Jeg skal ikke paa Theatret i Aften, saa Du kan blive her, og medens jeg strikker Strømperne, kan Du fortælle mig om hende.

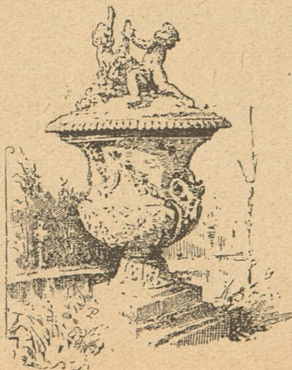
Og Henri blev, og han fortalte, og Elisa lyttede til, medens de rappe Fingre paa „Dronningens Strikkerske" arbejdede ustandselig og strikkede medfølende Tanker og taknemmelige Følelser ind imellem de grove Uldtraade, der dannedes til et Hele, saa ikke blot kom til at varme de fine, stivfrosne Fødder, men endog bragte en varmende Følelse af Glæde op i den høje Fanges forpinte Hjærte.

Næste Gang Henri trak paa Vagt, prangede en smuk Bouket paa hans Bryst, det var en Gave fra hans Forlovede, Elisa, der havde givet ham den med Bøn om at lade den gaa videre. En Sivskammel var skjult under hans Kappe, og i hans Lomme laa de tykke Uldstrømper, hvis Fødder vare dobbeltstrikkede for at kunne varme bedre.

En lille Seddel var heftet paa dem: „Fra Elisa, der aldrig har glemt sin Dronnings Naade."

En Strøm af Taarer randt ned over de blege, furede Kinder, da Marie Antoinette modtog den ringe Gave, for første Gang i lange, lange Tider vare Taarerne ikke blandede med Malurt, og rørt og hjærteligt bad hun Gendarmen takke sin Brud for den Glæde, hun havde beredt hende.

Da Dronningens lemlæstede Legeme den 16. Oktober 1793 stededes til Hvile paa Madeleine-Kirkegaarden sammen med de sidste Dages Slagtofre, dækkedes hendes Fødder af Elisas Strømper. De tykke Uldtraade, de dobbeltstrikkede Masker kunde ikke længere bringe Varme i det af Dødskulden stivnede Legeme, men da der 22 Aar senere søgtes efter Dronningens Grav, var det Levningerne af Elisas Gave, der ledede til Genkendelsen af Marie Antoinettes jordiske Rester, som Side om Side med hendes Husbonds bisattes under St. Denis Kirkens ældgamle Hvælvinger, den 21. Januar 1815, Aarsdagen for Ludvig den Sextendes Henrettelse.

Ludvig Dauphin.

1785—1895*).

Digt af Adolf Langsted.

Bag Fængselets Gitterstænger,
der sidder en stakkels Dreng;
Han vugged paa gyldne Gænger,
Nu har han ej mer en Seng.
De plaged ham halvt til Døde,
De sulted ham halvt ihjæl;
For Fædrenes Brøst og Brøde
Led hans uskyldige Sjæl.

Der sidder den lille Fange
Bag skimlede Fængselsmur.
Han skotter omkring sig bange,
Om Slutteren staar paa Lur.
Han har ej Ven eller Frænde
At søge paa denne Jord.
Derfor i al sin Elende
Han sig til Væggen betror.

*) Dauphin: Kronprinds af Frankrig (førte en Delphin i sit Vaaben).

Og alle de Bønnens Tanker,
Som spire af Barnets Sind,
Lig stræbende Vedbendranker
Sig hefte langs Muren ind.
Med ødsle Hænder han giver
Af Hjærtets bugnende Flor:
„Gud naade hver den", han skriver,
„Som martred Far og Mor."

Dog Mindet tit, hvor han lider,
Ham rækker en Lædskedrik,
Og Billed paa Billed glider
Forbi hans slørede Blik.
Men hvad er de svundne Dage
Vel andet end slagne Neg? —
Han drømmer sig rørt tilbage
Til Barndommens muntre Leg.

Han mindes sin lille Kaarde,
Sin kjæreste Ejendel.
Hvi røved dog Hænder haarde
Hans Stolthed denne Juvel?

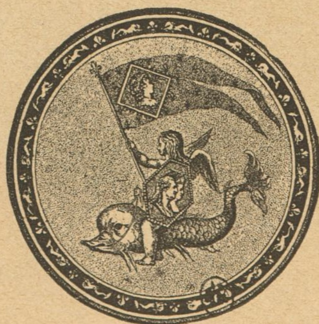
Ludvig XVII.
Efter et samtidigt Portrait.

Blandt Heltevaaben den vises
Paa Invaliderne*) frem;
Men særlig et Motto prises,
Der ligger i Skedens Gjem:

„En Kaarde skulde han eje,
Som stammed fra Helte ned.
Han sejred uden at meje;
Hans Sværd var Taalmodighed.
Dauphinen, født til en Trone,
Man Martyrens Purpur gav:
Han kaldtes Drot uden Krone,
Han sagdes død uden Grav".

---

*) Invalidehotellet, dagligdags kaldet: „Invaliderne".

Cyprianus.

En Skitse af Børge Janssen.
Illustreret af Niels Wiwel.

Jeg traf ham oppe i Vensyssel. Han var en mærkelig gammel Mand, ja, mærkelig paa mere end én Maade, ikke alene gjorde han saa sært et Indtryk, naar han i den sølvknappede Kofte og med det hvide Skjæg fra det furede Ansigt, de store Hornbriller for Øjnene, støttende sig til sin Knortekæp, kom stavrende hen langs Vejen; nej, var hans Ydre mærkeligt, end mærkeligere var hans Indre, han var nemlig klog, og der gaves Folk i Sognet, som troede, at han havde en særlig Magt af Himlen til at gjøre ondt og godt.

Vidt og bredt fortaltes der Historier om ham, her havde han læst over en Ko, hist over en So, dér havde han hjulpet et bitte Barn ud over den engelske Syge og her havde han kureret en Haandværkssvend for Benædder i Fingeren.

Ja, han var en mærkelig Mand, men det mærkeligste af det altsammen var dog, at han havde Cyprianus. Ingen havde rigtignok nogensinde set den, men det var jo ikke saa mærkeligt, for han vilde naturligvis ikke vise den frem til nogen, det kunde jo skade dens Magt, mente man, og desuden kunde man jo aldrig passe for godt paa den Slags Skatte, nej, saamænd om man kunde. Mere end én havde gjort Forsøg paa at fralokke ham den mærkelige Bog, mere end én have anvendt al sin Snildhed paa at faa ham til at lukke op for det lille Hængeskab, der var anbragt i det trange Kammer, hvor den gamle havde alt sit jordiske Gods, en Stol, et Bord, en Seng, en Dragkiste, en Klukflaske og et Snapseglas samlet sammen — Resterne fra den Gang, han sad godt i det, den Gang, før han kom paa Aftægt.

Nu havde jeg hørt saa mange mærkelige Historier om den sære gamle, at jeg fik Lyst til at komme i Lag med ham, og en Dag satte jeg da Kursen op over Heden, der laa badet i Middagens Sol, som stegte og brændte ned over de røde Klokkeblomster, der livstræt stod og nikkede sørgmodigt til hinanden.

Hjulspor kom, og Hjulspor slap — hvem der nu var Jyde og vidste Besked om de fire Verdenshjørner — ud til alle Sider laa Heden jævn og flad, over den sitrede den blaa Luft, her og der klynkede en Hjejle, ellers var al Ting stille.

Hist og her en enkelt Hytte, men — puh, hvor der var langt til dem alle, hvilken af dem var det — hvilken — ja, det skulde jo være den, der laa stik i Øst, naar jeg havde slaaet et Sving vester over mod Plantagen.

Og dér laa Plantagen, men hvor var Øst, hvor var Vest — puh, hvor Solen brændte!

Naa, en Tid stod jeg og lagde Raad op med mig selv om, hvad der var at gjøre, og saa endelig tog jeg en rask Beslutning, satte Kursen tværs gjennem den høje Lyng mod den Hytte, der var mig nærmest. Nu var jeg der, krogede mig for at komme under den lave Karm, stod saa i Stuen.

— Om det var her Kræn Hundsted boede?

„Næ—æ — Kræ—æn — Hundsted — han boer helsens itte her."

Det var en gammel, duknakket Kone, indbundet i Korsklæder fra øverst til nederst, som svarede.

— Hvor han da boede?

— Ja—a — han boede itte her — men nu skulde hun gaa udenfor at vise mig det — han boede dér i Huset østen for Lavst Sørens Gaard, saa bare et bitte Stød vester efter, saa var det det Hus med den jenne Skorstenspibe.

Naa — ja, ja — jeg lyttede andægtigt til, fulgte hendes Haandbevægelser — om jeg forstod det, jo—o, østen for Lavst Søren, saa vester efter og saa et Hus med én Skorstenspibe — jo, det forstod jeg.

Jeg takkede for Forklaringen, bød Farvel og var allerede et Stykke ude i Lyngen, da Konen raabte mig an:

„Hur æ han ellers fræ, med Forlov —"

Jeg vendte mig og gav hende Besked.

„A truede helsens de ha'de go'e Dovtere dér øvre."

„Hvad behager?"

„At de ha'de go'e Dovtere dér øvre!"

Jeg gik langsomt tilbage til Konen, satte mig paa det lave Gjærde om hendes Kartoffelhave, tændte min Pibe og gav mig i Snak med hende.

„Er han da saa svær god til at kurere paa Folk?" spurgte jeg.

„Ja, de' si'er de — han skal jo være læst."

„Saa—aa — ja, De mener vel i denne her Cyprianus." Hun nikkede og kiggede paa mig over Brilleglassene.

„Ja, hvad er det nu egenlig med denne her Cyprianus?" spurgte jeg listeligt.

„Aa, a tinker, de' æ saadan en Slavs Læge- og Urtebog, men det kender han val nok selv, han æ val og læst?"

„I Cyprianus?"

„Næ—æ," sagde hun langt, „næ—æ, den er nok helsens itte manne som haar den —"

„Naa, ikke det, men Kræn han har den dog!"

„Ja, de' haar han, og han haar saa mi'sæl gjort grumme manne go'e Ting med den Bov."

„Det maa da være en meget mærkelig Bog, sig mig, har De nogen Sinde set den?"

„Næ—æ — truer han, at Kræn saadan gi'er den fra sig, næ—æ — de er itte den Slavs, som fra denne her Sognebiliumtek? — nej, havde man den, saa havde man Sul til Brødet og behøvede itte at faa fra Sognet."

„Naa, det lønner sig godt, sidder Kræn da fedt i det?"

„Jow, jow, han sitter fedt i 'et, vil a sige, og siden han har faaet Cymprijane, saa kan han itte klage, uden hvis som han var en stur Asenskaje."

Saa snakkede vi da videre en Tid; endelig slap jeg løs og krydsede mig frem i Øst og Vest mod den ene Skorstenspibe.

Vejen var træls. Vejen, aa ja — fandt jeg et Hjulspor, maatte jeg være glad, men mest gik det gjennem den høje Lyng, der duftede krydret, døvende, mens Solen bagte, hedere, hedere.

Naar kom dog den Skorstenspibe, naar kom den dog — aa dér — dér — nej — der var jo to Skorstenspiber — aa, hvorfor kunde der nu ikke være én — bare der dog havde været en, blot én — men der var to!

Saa videre frem — den sidste Slurk af Feltflasken var alt drukket, ej længere gad jeg ryge, Tobakken brændte mig paa Tungen — puh — aa, jeg havde mest Lyst til

at kaste mig paa Ryggen i Lyngen — hvad var det, der raslede — uh, det var Hugormevejr, nu laa de og solede de slanke Kroppe og stangede Gifttænderne — det raslede igjen, nej, jeg maatte videre, videre — videre — og jeg løftede Fødderne højere, som kunde det hjælpe!

Saa endelig, naa, Gud ske Tak, dér laa da et Hus med én, en eneste, siger og skriver én Skorstenspibe, aa, hvor jeg blev glad — havde det ikke været saa varmt, jeg kunde have kravlet op paa Lyngtaget og kysset den kære Pibe.

Nu blot en Snarvej over Heden, og jeg stod hos den enlige Skorstenspibe, Kræn Hundsted og Cyprianus.

Jeg havde ventet mig noget med et halvmørkt Kammer, en opslaget Bibel paa Bordet, et Timeglas, grøn Skærm for et Par rindende, synske Øjne, og saa traf jeg en rigtig hyggelig Ensidderstue med rødmalet Stol og Bord, stribet Hvergarnsomhæng langs Alkoven med de halmstoppede Vægge og en duftende Gyldenlak i Vinduet, der fangede Solen i de grøntbrændte Ruder — en Flue summede i Solstriben, Kræn Hundsted dampede paa sin Pibe.

Men paa Væggen over Bordet fandt jeg det mystiske Hængeskab og paa Stolen ved Bordet den mystiske Kræn Hundsted.

„Go' Daw og valkommen — mæ Forlow hur æ han fræ?"

Jeg maatte ud med en længere Forklaring, og imedens rokkede Kræn hen til Hængeskabet, listede en Nøgle frem af Bukselommen, satte den i Laasen og gav sig til at dreje — jeg rejste mig halvt i Sædet for at spejde ind i Skabet — hvad vilde han dér, — om han havde gjennemspejdet mig og nu som Straf vilde nedmane mig til et eller andet mindre behageligt Sted — Døren var aaben, jeg kiggede ind, dér laa et Par gamle Bøger, nu tog han efter den ene — nej, hvad var det — Haanden gled forbi den, og nu kom den frem med — hvad var det for et Instrument — aa — med en Klukflaske og et mosgroet Snapseglas.

„Han vil val nok ta' en bitte Dram?"

Puh — den krassede, nu var den nede, og saa begyndte jeg, opbydende al min Snedighed, at dreje Sam-

talen ind paa de gamle Bøger, han havde derinde i Skabet — aa, han vidste ikke, hvor jeg interesserede mig for gamle Bøger — det var da ikke muligt, jeg kunde faa Lov til at se paa hans Bibliothek. Til min store Forundring gik han strax og beredvilligt ind paa mit Forslag, og et Øjeblik efter krummede mine Fingre sig med Begærlighed om de gulnede Blade i et gammelt fransk — Leksikon, der bar følgende Titel: „Dictionnaire Royal", af Hans von Aphelen, Professor Philosophiæ. Med Kongel. Allernaadigste Privilegio — jeg rømmede mig og saa' ikke uden en vis Forundring paa Kræn, der satte en selvbevidst Mine op, medens jeg spurgte, hvad han brugte den Bog til.

„Studerer De Fransk?" fortsatte jeg og søgte at se alvorlig ud.

„Aa ja, saadan naar de' behager mig, a haar ellers faat den paa Arhtionen efter Kancelliraaden i Hjørring."

„Saa—aa?"

Jeg fortsatte mit Bibliotheksgjennemsyn, fandt Resterne af Balles Lærebog, et Stykke af en Huspostil — men ingen Cyprianus.

„Det er jo et smukt Bibliothek, De har," sagde jeg, „men sig mig — er der ikke flere — jeg synes, der ligger én dér —"

Jeg pegede paa Skabet, men Kræn fik pludselig travlt, pakkede de literære Skatte sammen og laasede dem inde i Skabet. —

Jeg skal ikke nægte, jeg en Tid følte mig baade flov og raadvild, men saa med ét klarede det for mig, og jeg sagde:

„Hør, Kræn Hundsted, De maa sikkert kunde sige mig, hvad det er for en Kone her i Sognet, som har denne her Cyprianus?"

Det gav et Sæt i ham, han spilede Øjnene op, slog i Bordet og sagde:

„Kone? — her er ingen Kone, der har Cymprijane!"

„Ikke det — det var da ellers kjedeligt, jeg vilde netop have snakket med hende for at høre, om det passede, det hun vidste om denne her Cyprianus, jeg mener saadan, hvad det var for en — forstaar De, om det passede med det, jeg har lært om ham!"

„Haar han lært noget om Cymprijane — ja—a, hvad var han nu egenlig for jen?"

„Ja, det kan jo ikke nytte, jeg fortæller Dem det, jeg maa jo se, om det stemmer med Bogen.“

Han trak sig i det lange Skjæg, flyttede sig lidt nærmere hen til mig, saa' længe paa mig gjennem Hornbrillerne og sagde saa:

„Han ku' ligegodt berette mig lidt om Cymprijane, det kunde jo tænkes, a ku' hitte hinner frem.“

„Ja, vil De det, saa skal De faa al Ting at vide, i alt Fald alt det, jeg ved,“ sagde jeg og saa gav jeg mig til at fortælle ham om den stakkels Student Cyprianus, som nok egenlig var saadan et rart og godt Menneske, men kom galt af Sted, da han tog til Norge, hvor de i de Tider drev svært paa med al Slags Trolddom, Signen og Manen — naturligvis vilde han saa gærne være med at se, hvordan det hang sammen med alle de her Kunster, og nu blev det sidste værre end det første, Fanden saa', hvor snild Studenten var, og saa slog han en Klo i ham, og den Klo vilde aldrig siden slippe. Først læmpede Fanden jo saadan med ham, at han lidt efter lidt lærte ham en Mængde uskyldige Ting, men senere gik han over til det, som ej var uskyldigt, kort og godt, den arme Cyprianus fik Blod paa Tanden, vilde stadig vide mere og mere, og da Fanden saa sagde Stop, mente Cyprianus, at han da sagtens kunde lære ham lidt endnu — naa, Fanden betænkte sig en Stund, og saa sagde han, at han var villig til at lære ham hele den sorte Skole; men noget for noget, Cyprianus maatte saa blot for et Syns Skyld give ham en lille Forskrivning paa sin Sjæl, og det hjalp ikke, han krympede sig ved det, Fanden dyppede selv Pennen, og saa skrev han da under, — naa, siden fortrød han det bitterlig, for han saa' jo snart, at der kun kom ondt af alle de Kunster, men ak, nu var det for silde — Fanden grinede, Cyprianus græd. Dog Fanden havde ikke helt faaet Bugt med Cyprianus gode Hjærte, og saa snart han slap hjem til Danmark, lukkede han sig inde paa sit Kammer og gav sig til at arbejde ved Dag og Nat paa den Bog, der efter ham kaldes Cyprianus, og i den skildrer han saa først, hvordan Fanden har lært ham at gøre det onde, men dernæst advarede han alle og enhver mod at befatte sig med det, da det fører én lige mod Fordømmelse og evig Pine.

„Men Dem behøver jeg jo ikke at fortælle alt dette her,“ sluttede jeg af, „De kjender det jo — det passer vel med Deres?“

„Hm,“ sagde han og gik i Fælden, „ja—a, de' passer jo nok, men ser han, der er jo de' ve'ét, at de her Skriftegn er itte go'e at løse —“

„Ja, det første Kapitel, det med Signen, Manen og Visen igjen — det, som hedder Cyprianus, det er da paa Dansk, de andre to, det ved jeg nok, baade Doktor Faust og Jakob Ramel, de er jo paa Persisk og Arabisk, men lad mig se, saa skal jeg —“

Kræn Hundsted var blevet helt askebleg, og det varede lidt, inden han kunde sige:

„Nej, han maa itte faa én at sie — de' ku' skade hans Salighed —“

„Bryd Dem ikke om den, jeg tager selv Følgerne, maa jeg saa ogsaa selv tage Bogen — det var jo Akkorden.“

Nej, saa vilde han da hellere selv, og han vaklede usikkert frem mod Hængeskabet, aabnede det, tog en tyk Foliant, rakte mig den med rystende Haand, men først sagde han:

„Men han tilsvær mig først itte at taale til nowen om det, itte til Prajsten, itte til Sognefogeden — itte til nowen levende, ej heller til nowen døde —“

Jeg tilsvor ham det, greb Bogen, aabnede Spænderne, slog den op og saa' en gammel — hebræisk Bibel!

„Er det Cyprianus?“

„Ja, de' æ Cymprijane — passer den itte med Deres?“

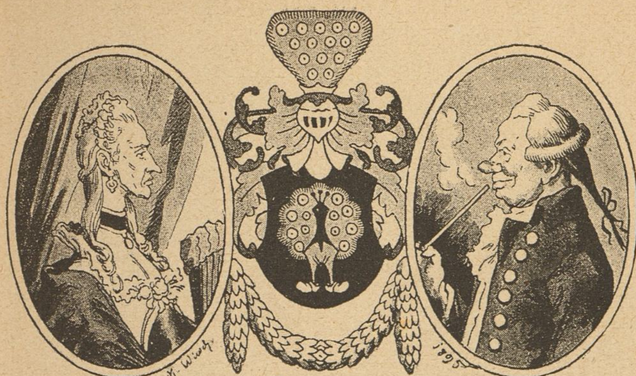
Jeg saa' stift paa ham — troede han det selv, eller var det bevidst han tog dem alle ved Næsen — nej, han sad der og stirrede mod de hebræiske Bogstaver med en skrækblandet Ærefrygt, som jeg ikke nænned at tage fra ham — jeg lod ham blive i Troen paa sin Cyprianus, og i den lever han endnu stadig væk, ligesom mange af hans Naboer.

Paa min Vej over Heden traf jeg Konen fra før.

„Naa,“ sagde hun, „er Kræn saa itte grumme læst?“

„Jo, det er han,“ svarede jeg med Eftertryk, „og saa har han Cyprianus!“

FRØKEN JULIANE

Efter Fru Lenngrén.
Ved Charlotte Bournonville.

Juliane! Glem aldrig Din højbaarne Slægt!
Gaa frem paa dens lysende Baner!
Paa fine Manerer Du bør lægge Vægt.
Det skylder Du dog Dine Aner!

Vær stolt, min Datter! og altid hold
Dig strengt til vor Slægts Traditioner!
Mod „Bønderpakket" vær stiv og kold,
Men venlig mod rige Baroner.

Saa talte den Frue, af Hovmod blind,
— Den fattige, gamle Taabe, —
Med fornem Anstand hun svøbte sig ind
I sin pjaltede Hermelinskaabe.

Og Fruens Næse er spids som en Kniv,
Og Hoste og Gigt hende piner;
Dog end som en Dronning hun troner stiv
Paa Herregaardens Ruiner.

Og Frøken Juliane er tynd og lang
Og blændende hvid i Huden;
Men tung og vraltende er hendes Gang,
— Lidt skeløjet er hun desuden.

Og Fruen sidder den hele Dag
Og præker for Frøknen og praler,
Og meer og meer finder Frøknen Behag
I sin Moders hoffærdige Taler.

Som Moderen bød, er hun kjæk og kry,
Og højt og myndigt hun taler;
Og Næsen hun sætter saa højt i Sky,
Saa hun ligner en Hane, der galer.

Af hendes Person (efter gammel Skik)
Har her jeg et Billed Dem givet;
Men hør nu blot, hvad Skæbne hun fik
Lidt senere hen i Livet.

Rask Tiden iler, og i en Hast
Kan Vaar til Høst sig omskifte;
Dog end staaer hendes Beslutning fast:
Ej under sin Stand sig at gifte.

Snart Rosen falmer paa hendes Kind,
Og Huden af Rynker er dækket;
Saa haardt og bittert er hendes Sind.
Men end er ej Hovmodet knækket.

Det er jo rimeligt, at man flyer
De stikkende Tidsler og Nælder;
Og gamle Frøkner som Pest man skyer,
Ifald de skjælder og smælder.

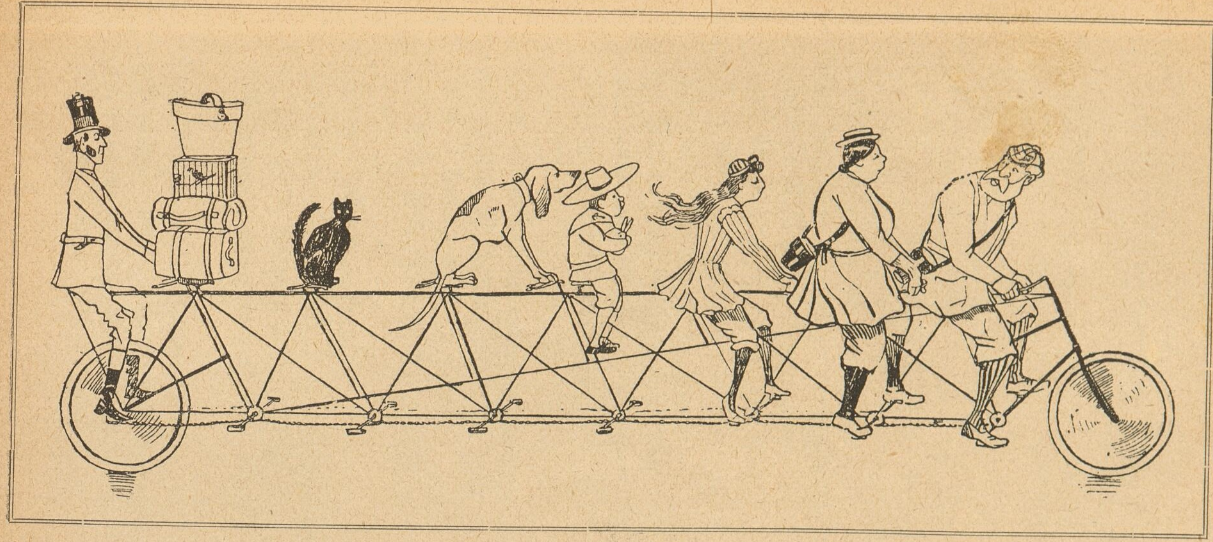
Hos Frænder hun aldrig meer er Gjæst,
— Det stadig gaaer ned ad Bakke —
Hos *Bønder*, til Gilder og Bryllupsfest,
Hun nu tager glad tiltakke.

Der sidder hun øverst og bydes først,
(Hun er dog en adelig Kvinde)
Og Æren og Glæden hun føler størst,
Naar det ærgrer den gamle Provstinde.

Forfædrene vist i deres Grav
Har vendt sig af Skam og Smerte,
Da *Sognefogden* tilsidst hun gav
Sin runkne Haand og sit Hjerte.

Hun vel fortrød det, da det var skeet;
Men da hjalp det ej at klage. —
Af Forfædres Glands — et *gammelt Signet*
Er alt, hvad hun nu har tilbage.

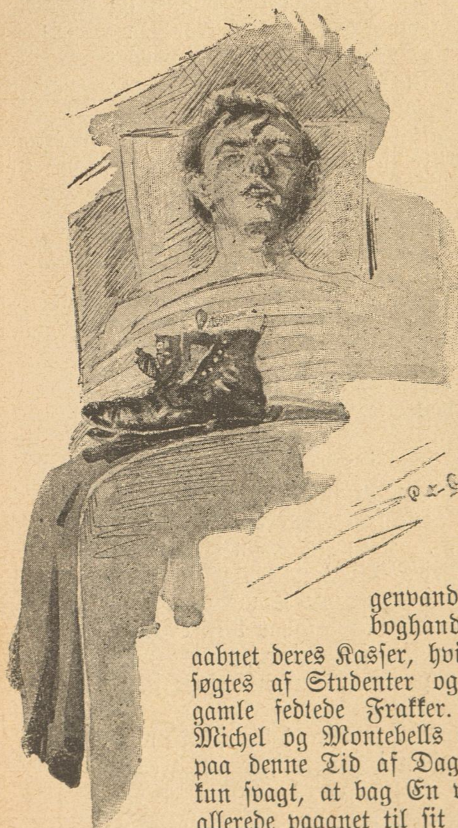

En Familie-Cycle.

Et Fremtidsproject.

MORDEREN FRA BELLEWILLE.

Skitse
af
Fritz de Zepelin.
Illustreret
af
Chr. Schacht-Andersen.

Maleren René Courége og den provencalske Digter Félix Fabre drev hin tidlige Junimorgen langsomt ned langs Kajerne i Paris. Det var køligt endnu og Gaden var fugtig efter Morgenvandingen. Antikvarboghandlerne havde netop aabnet deres Kasser, hvis Indhold undersøgtes af Studenter og sære Samlere i gamle fedtede Frakker. Ellers laa St. Michel og Montebells Kajerne stille hen paa denne Tid af Dagen og man anede kun svagt, at bag En var Verdensstaden allerede vaagnet til sit larmende Arbejde.

René, en kraftig, sorthaaret Mand, paa 30 Aar, forenede med det provencalske og kunstneragtige i sit Ydre

noget af Pariserens Elegance, det Stempel, som Seine-staden lidt efter lidt paatrykker en Kunstner, der er i Mode og som kommer meget ud i Verden og omgaas alle Slags Mennesker. Félix var uskrømtet Provencaler; baade hans Ydre, hans Paaklædning, hans Gestus og hans syngende Accent røbede, at han hørte hjemme ikke meget langt fra Marseille. De to unge Mænd vare Barndomsvenner, men René havde efter ti Aars Arbejde vundet sig et Navn i Paris, mens Félix var blevet Provences blaa Himmel tro og havde sunget sine Sange paa sit Barndomssprog. Nu var han kommet til Paris for at tilbringe nogle Uger sammen med sin gamle Kammerat.

Arm i Arm gik de ned langs Kajen, René udviklende og fortællende, Félix lyttende og endnu ganske forvirret af Storstaden.

— Dér er La Morgue*), sagde pludselig Maleren.

— Aa, lad os gaa derind; jeg vil dog have været der.

— Gaa derind, hvis du vil; men jeg bliver ude.

— Snak. Er du bange for at sé én eller anden druknet Kærling?

— Bange? Nej, Men jeg vil ikke gaa derind.

— Du har bestemte Grunde?

— Ja.

— Naa, saa gaar jeg derind en anden Gang. Men du kunde for Resten gerne sige mig . . .

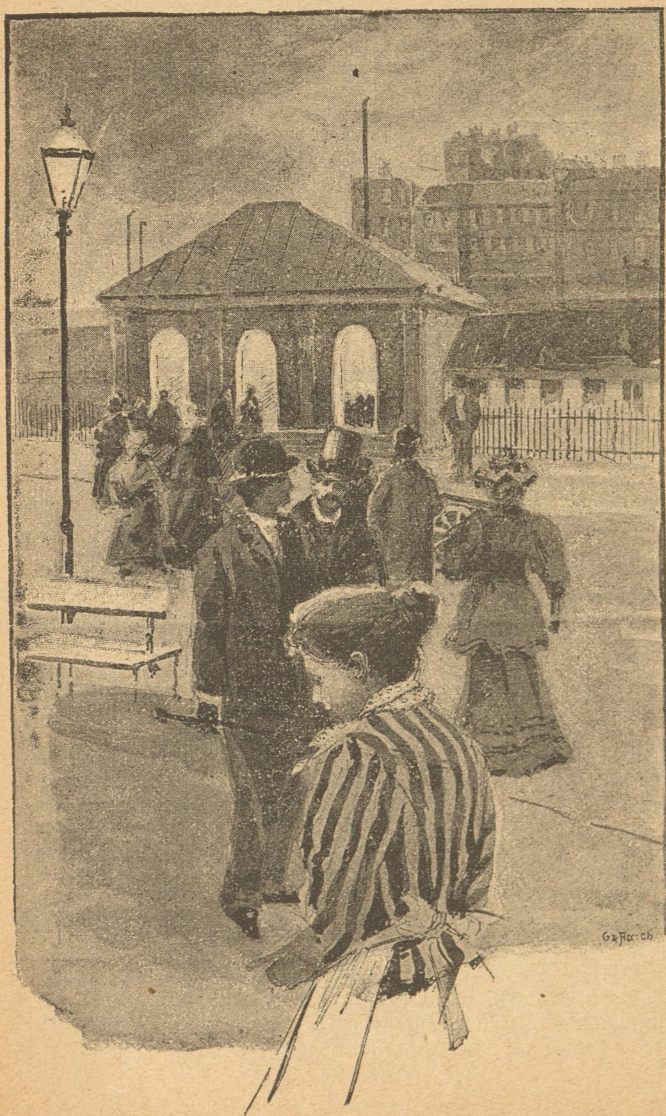
— Grundene? Ja, du har Ret. Men det er langt at fortælle og . . . Men siden du endelig vil, saa skal du faa min Historie. Vi kan sætte os her paa denne Bænk, og mens vi ryger en Cigar og venter paa Frokosten — a propos du véd jeg har bestilt Bouille-à-baisse til din Ære — saa skal jeg skrifte.

De tog Plads paa en Bænk under de store Træer og Maleren fortalte:

— Kære, gamle Kammerat! hvor det er længe siden, jeg har siddet saadan i Fortrolighed med en Barndoms-

---

*) Lighus, hvor Forulykkede og Myrdede udstilles for at blive genkendt af deres Efterladte eller for at lede til Opdagelsen af mulige Forbrydelser.
Forf.

ven; ikke siden vi skiltes, tror jeg, i vor gamle Landsby. Kan du huske vore lange Ture sammen, hvor vi altid havde saa meget at meddele hinanden! Ak, her har jeg jo ogsaa Venner, men jeg har ingen Minder sammen med dem; jeg kender ikke deres Fortid og de ikke min. Og saa er det ogsaa nærmest Bekendte, ikke Venner, ofte Uvenner eller Ligegyldige, altid agtpaagivne Parisere med megen kritisk Sans.

Jeg var da ogsaa i Begyndelsen her i Paris meget ulykkelig. Tyve Aar, rig paa Forhaabninger, fattig paa Penge boede jeg ganske mutters ene paa en 6. Sal i et af de Huse, der paa St. Louis Øen, du kan sé derovre. Jeg arbejdede meget og tjente ingenting; jeg forstaar sandelig ikke, hvad jeg levede af i de tre første Aar. Jeg har spist i de mærkeligste Caféer, sammen med Arbejdere og Gud véd hvem, og lidt efter lidt var det netop dette forunderlige Liv, der reddede mig. Jeg var hurtig blevet paa det Rene med, at Paris ikke havde nogen paatrængende Brug for mine provencalske Studier, med en Stump blaa Himmel, lidt hvid Landevej og en dejlig Kvinde i Forgrunden. Her er Himlen ofte graa, Menneskene — i al Fald dém jeg saa' — udslidte, syge, triste. Saa begyndte jeg at male disse Existenser, Forstadens forkrøblede Natur, Gadesælgerne, Lirekassemændene; de triste Arbejderkaserner — alt, alt. Jeg malede væk og lige meget eller rettere lige lidt vandt jeg, — jo, alligevel vandt jeg det, at vide mit Maal, jeg vandt Sikkerhed og Form.

En skønne Morgen, da jeg havde sagt til mig selv, at det var unyttigt at blive ved, at jeg var en talentløs Stymper, at jeg gjorde bedst i at rejse hjem, banker det paa min Dør. Jeg tror nok det svimlede lidt for mig, da jeg saa', at det var den berømte Maler Ratelli, der stod for mig.

— Mester! hvilken Ære.

Men Ratelli klappede mig paa Armen og stønnede efter at have klatret op paa min 6. Sal; han er nemlig lille og meget svær og var allerede da omkring de 60.

— Jeg har sét noget af Dem, Courége, hos Malerihandleren. De har Talent og De har vist megen Energi. Jeg holder af de Unge —, Mesteren hostede af An-

strængelse —, jeg har en Køber til Deres Billede i Belleville.

Jeg troede jeg drømte, mens Ratelli betragtede mine Studier og nu og da nikkede anerkendende. Jeg tænkte saamænd slet ikke paa Pengene, men det at Mesteren var kommet til mig, roste mine Arbejder, bad mig besøge sig! Nej, det var som en Drøm.

For Billedet fik jeg 300 Francs.

Saa rig havde jeg ikke længe været. Jeg sang ganske alene og med hele min Skat i Lommen styrtede jeg ned ad Trapperne, ud paa Gaden. Jeg maatte have Luft; jeg maatte sé Mennesker om mig; jeg havde Lyst til at gribe fat i de Forbigaaende og raabe: det er hos mig, Mesteren har været! det er mig, der har malet Belleville og tjent 300 Francs!

Om Eftermiddagen tog jeg til Belleville for at sé Stedet igjen jeg havde malet. Jeg spiste til Middag i en Restaurant, hvis Navn havde slaaet mig: Au lapin vengeur! Der var Marked den Dag og jeg drev omkring alle Boderne, købte de utroligste Ting, blandt andet en stor Lommekniv, i korsisk Stil, med Indskriften: Vendetta, morte.

Dødstræt tog jeg med Sporvognen og havnede paa Place de la Republique; jeg gik ned ad Boulevarderne, blandede mig i Menneskevrimlen, saa' alt som igennem en Rus."

Félix havde hørt paa Vennens Beretning med Opmærksomhed, men udbrød:

— Men hvad har egentlig dette at gøre med La Morgue?

— Det kommer, det kommer. Jeg gør som alle Forfattere: begynder med en Indledning, arriverer til Handlingen og slutter med en Forklaring — Forklaringen hvorfor jeg ikke vilde besé La Morgue. Men vi kan jo passende nu, mellem Indledningen og Handlingen, drikke et Glas Vermouth hos Vinhandleren derovre.

Da de to Venner sad bænkede paa Fortouget udenfor „Café de la Seine“, fortsatte Maleren:

— Jeg kom først meget sent hjem den Aften. Jeg havde truffet adskillige Venner og — stolt over min Suc-

ces — havde vi sammen endt Dagen paa en meget lystig Maade.

Da jeg vaagnede den næste Dag, var jeg tung i Hovedet og gik ud for at trække Luft. Jeg drak som oftest kun Vand til min Mad, saa du kan forestille dig, at jeg havde lidt Tømmermænd efter min glade Dag.

Jeg drev langsomt op og ned ad Kajerne og endte foran La Morgue. Tilfældigvis gik jeg derind. Bag Glasruderne laa der den Morgen et særlig modbydeligt Lig: en gammel, pjaltet Kone, blaalig af Ansigtsfarve, med Blod ned over Kinderne fra to dybe Knivstik. Af Væmmelse blegnede jeg og tog for mig, men i samme Øjeblik blev jeg — i et eneste Nu — grebet af to velklædte Herrer, der i Stilhed havde betragtet mig.

— Hvem er de? hvad vil de mig?

— Politiet. Gør blot ingen Modstand. Det nytter ikke.

— Politiet, raabte jeg forbauset. Men hvad har jeg med Politiet at gøre?

— Det faar De at vide om lidt.

— Ja, saa kan jeg jo ligesaa gerne tilstaa strax, udbrød jeg leende.

— Han tilstaar, sagde den Ældste af de to Herrer.

Spøgen blev imidlertid til Alvor. Trods alle mine Protester blev jeg i en Droske ført til Politistationen — sigtet for at have myrdet Konen fra La Morgue.

Man udspurgte mig: mit Navn, min Stilling, mine Erhvervsmidler. Hvor jeg havde tilbragt Dagen i Gaar? I Belleville, svarede jeg.

— Ah! bemærkede Politimanden.

Man visiterede mig, fandt omtrent 500 Francs hos mig og min Lommekniv.

— Vi har ham. Det er Morderen.

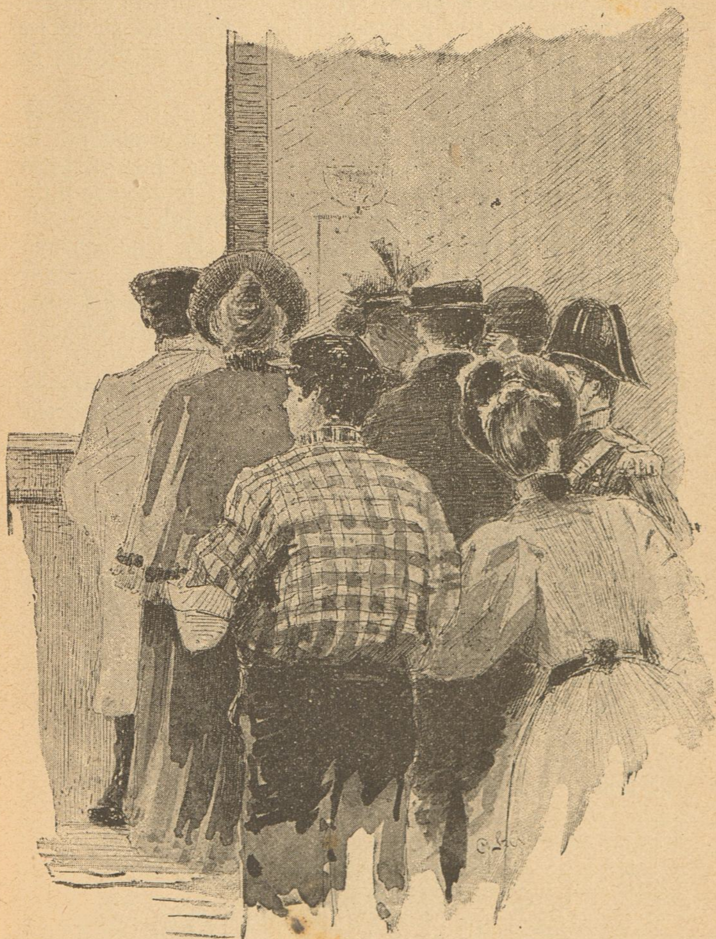
Jeg bad høfligst om at forespørge i mit Hjem. Det blev gjort. Dér var jeg kendt, det maa jeg sige: jeg skyldte Husleje for én Maaned, havde aldrig en Skilling og var sidste Nat kommet hjem meget sent.

— Men saa spørg da hos Ratelli, den berømte Maler.

— Ah, ah, lo de støjende, nej, vi ere tilfredse med de Oplysninger vi have. De er anholdt. Nu kan De sove paa det.

— Den Næste, raabte Politi-Kommissæren.

Den Næste var en fordrukken „Alphonse“ og han blev

min Sovekammerat den Nat i det Hul, der tjente os til Logis. I Pariserjargon underholdt han mig livlig om

„den Nysgerrige" (Forhørsdommeren) „Enken" (Guillotinen), og stolt slog han sig paa Brystet, erklærende at det var ham og ham alene, der hed „Montmartres Rædsel".

Jeg var jo lidt uhyggelig i dette Selskab, og da jeg endelig sov ind, drømte jeg om Guillotiner og Bødler og Rognette-Fængsel.

Jeg blev den næste Morgen vækket af en Gendarm. Han var meget høflig og bad mig begive mig ind til Politisekretæren. Dér befandt sig allerede en snavset, daarlig klædt Person, der maalte mig med et foragtende Blik. Han blev imidlertid ført bort, da jeg kom ind.

Sekretæren var en Smule forlegen, da han bad mig tage Plads.

— Den virkelige Morder var fundet. Man beklagede meget den ubehagelige Fejltagelse. Jeg kunde saa umaadelig gerne gaa min Vej.

Manden saa' saa grumme ulykkelig ud, og, nu da jeg følte mig fri, med Penge i Lommen, med Haab om at vinde et Navn, forekom mig den hele Begivenhed næsten komisk. Jeg skyndte mig ud af Døren. Du kan tro, min kære Ven, at jeg spiste en god Frokost den Dag.

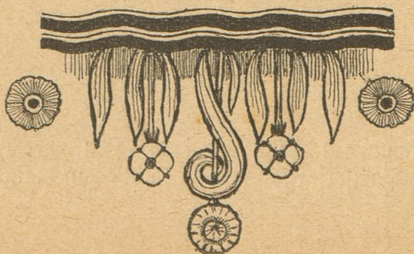
Men siden da har jeg aldrig villet sætte mine Ben i La Morgue. Her har Du Løsningen af Gaaden. —

— Og, sagde Félix, Du omtalte aldrig den Affære, Du protesterede ikke . . .

— Nej. Jeg fik andet at gøre. Takket være min gamle Mester Ratelli fik jeg Bestilling paa Bestilling, og selv om jeg nu og da har haft det lidt smaat, saa var dog det første Skridt gjort. Jeg havde vundet et Navn.

— Og nu er Du rig og berømt og . . .

— Nej, nu er jeg sulten og Bouille-à-Baissen kan ikke vente. Lad os nu spise Frokost.

Skovens Underblomst.

En Soraarsstemning af D. G.

Det er Foraar! En gammel, rynket Morlil staar ved sin Havelaage og ser ud paa Vejen; med Haanden skærmer hun de rindende Øjne mod Morgensolens skarpe Straaler, hun støtter sig til sin Krykkekjæp, hendes Ryg er bøjet, hendes tynde Haar hvidt, men dog smiler hendes tandløse Mund ad Verdens Daarskab. — Der drager en Flok unge Piger forbi, nogle løbe i Forvejen med Hattene i Haanden, med blussende Kinder og flagrende Lokker, saa kommer en stor Klynge syngende af fuld Hals, de sidste gaa parvis med Armen om hverandres Liv, de hviske og hviske, de have saa uendelig meget, de skulle have fortalt. Pigerne raabe „god Morgen" til den gamle, i glad Bevidsthed om Sundhed og Livskraft rette de deres unge Legeme ved Synet af Morlillen paa Gravens Rand. „Hvor langt gælder Rejsen?" spørger hun. „Til Skovs!" svarer de. „Hvad vil I der?" „Vi ville søge efter Underblomsten!" „Underblomsten," gjentager den gamle, „hvad veed I om den?" Pigerne give sig til at le. „Vore Mødre sang om den, da vi vare smaa, vore Bedstemødre fortalte os Historier om den, da vi bleve større, alle Guds Skabninger længes kun mod den." „Hvorledes ville I kjende den fra de andre Planter?" „Vi ere unge," jublede de, „vi have klare Øjne at se med, vi have raske Lemmer, der kunne bære os langt, vi have varme, bankende Hjærter, de skulle lede os!" Saa gaa Pigerne videre, de vinke medlidende til den gamle eller sende hende et spottende Smil, deres Sang lyder højere og gladere, og alle som en have de glemt hende et Øjeblik efter; men Morlillen ryster paa sit kloge Hoved og trækker Munden op efter Ørene: „Skynd Eder ikke saa meget, I Taaber, I komme sagtens tids nok," mumler hun og rokker ind i sit Hus. — Nu har Pigerne naaet Skoven, hvor Lyset dæmpes af de unge Blade, her gaa mange Stier fra Vejen, som Slanger bugte de sig ud

og ind og forsvinde i Krattet; hver Pige vælger sin Sti, og Flokken skilles; i Begyndelsen gjenlyder Skoven af glade Stemmer, idet de jublende tilraabe hinanden alle de Vidundere, Stien aabenbarer, men Raabene blive sjældnere, Stemmerne lyde fjernere og fjernere, tilsidst dø de ganske hen, mens Middagssolen staar brændende klar paa den skyløse Himmel, og Skovens Løvtag skjuler Stiernes lønlige Gange. — Det er Efteraar! I Vest synker Solen, mens mørke Skygger brede sig ud over Landet. Morlillen staar igjen ved Havelaagen og iagttager en Skikkelse, der kommer fra Skoven. Det er en Kvinde med Smertens Linjer om Mund og Øje, i den ene Haand holder hun en stor højrød Valmue, med den anden lær hun for Blomsten, at ikke Aftenvinden skal afrive de skrøbelige Blade; men Vinden puster ubarmhjærtig paa den tynde Haand, og Blad efter Blad hvirvler op i Luften som en lille glødende Ildtunge. Morlillen udstøder en sprukken Latter, saadan som kun gamle Folk kunne le uden Glæde, og ligesom i Forskrækkelse flagrer det sidste Blad af Sted. Kvindens Hænder falde slapt ned, hendes Mund bliver længere og mere sorgfuld: „Du var en af dem, der løb raskest af Sted, derfor have vi Dig ogsaa først tilbage," siger den gamle haardt. „Var det da ikke den rette Blomst, jeg fandt?" spørger den yngre fortvivlet, „da den satte Knop, vandede jeg den med mine Taarer, da den sprang ud, ofrede jeg den mit Hjærteblod, alt har jeg givet: Ungdom, Skjønhed, Ære! blot for at kalde den min." „Derfor maatte den just dø, hvoraf skulde den vel leve, naar Du straks skjænkede den alt?" Kvinden bøjer Hovedet som for et Slag, saa lister hun stille af Sted, og Mørket opsluger hende. — Saa kommer der hen ad Landevejen en firskaaren Kvinde med faste Træk og en tung Gang, hun bærer et Bundt Grene besatte med saftige, sorte Bær, med rappe Tag piller hun dem af og lader dem trille ned i en lille Kurv, fastgjort ved Bæltet, hun nikker til Morlillen uden at sagtne sine hurtige Skridt. „Hvor gjemmer Du Dine Blomster, vis mig dem," raaber den gamle efter hende, hun standser og spørger forbavset: „Hvilken Blomst?" „Underblomsten Du gik til Skovs for at søge, den Gang Du kom forbi med Dine Medsøstre."

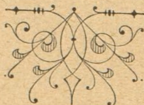
„Hukommelsen slaar nok Fejl, gamle, jeg har aldrig givet mig af med at plukke Blomster, hvad skulde jeg dog med det unyttige Kram?" Morlillen ler, til hun er halvkvalt af Hoste. „Hvad bringer Du da med fra Skoven?" „Bær til mine smaa! Se, de ere fuldmodne og kunne derfor ikke skade Børnenes Maver." „Men hvad har Du til Din Mand?" „Gamle Tossehoved, Du hører jo, jeg har Børn der hjemme, mener Du saa, jeg skulde have Tid til at sinke mig med at plukke Blomster til min Mand? God Nat, jeg maa skynde mig hjem, jeg har ikke Stunder til at sladre Tiden hen." Og hun skynder sig bort, mens Jorden giver Gjenlyd af hendes selvbevidste Trin. —

Da Morlillen vender sig om for at se, om der skulde komme flere fra Skoven, staar der en halvgammel, falme Pige paa Vejen foran hende, hun har Blomster i Haaret, paa Brystet, i Hænderne, halvvisne, trætte Blomster med bøjede Hoveder, hendes falmede Dragt har en Gang været broget og kostbar, nu hænger Silken i Laser skaarne af Tjørnebuskens hvasse Tand: „Se," raaber hun, „alle disse Blomster fandtes paa min Vej, jeg tog dem alle med, sig mig nu, hvilken der er den rette?" „Taabe," svarer den gamle, „tror Du Underblomsten vokser for den, der ødsler sin Tid hen, der intet kan forsage for at vinde det højeste!" „Saa maa jeg nøjes med mindre," siger Pigen trodsigt, „rigtignok er det silde, men der vokser vel ogsaa Blomster langs Grøftekanten, maaske kan jeg endnu naa at plukke nogle, før Mørket falder paa." Hun stryger det pjuskede Haar tilbage, retter paa den forkrammede Hat og iler af Sted fra den ene Side af Vejen til den anden, søgende i Dunkelheden Aarets sidste blege Blomster. —

Maanen er kommen op og kaster sin stille Sølvglans hen over Vejen; en høj, bleg Pige kommer langsomt gaaende, Hænderne har hun foldet, Hovedet er bøjet tilbage, mens Blikket synes at søge Grund i Himlens dybeste Blaa. „Hvad fandt Du, min Datter?" spørger den gamle, men Tonen er blid og alvorlig. „Jeg saa' den," svare, den adspurgte højtideligt, „Skovens lysende Underblomst! Den voksede paa en aaben Plet omgivet af gamle Bøger, omkring den var Jorden dækket af det mørkeste, grønne Mos, blødere end noget Tæppe, vævet af Menneskehænder,

der sladrede en Kilde mellem Buskene, i den sad en Nattergal skjult og sang. Blomsten var hvid som Sne, og dog brødes Lyset i dens Krone i skinnende Farvepragt, Luften var mættet med dens Vellugt. Jeg har aandet, jeg har levet i dens Nærhed, jeg har set den springe ud, det var ved Fuldmaanens Skin. Da blev jeg grebet af Attraa efter at eje den for Livet, jeg udstrakte min Haand for at plukke den; da gik Maanen bag Skyen, da tav Nattergalen, da jamrede det i Skoven, som om tusind Strænge brast, Vinden strøg lummerhed hen over Græsset, og de raslende Blade hviskede: Forbi, forbi! Da flygtede jeg, min Haand vovede ikke at bryde Underblomstens Stængel. Sig mig, min Moder, handlede jeg ret?" „Den højeste Lykke har Du nydt, derfor føler Du nu den dybeste Smerte! Vid, min Datter, havde Du bragt Underblomsten med Dig ud af Skovens dæmpede Lys, ud paa Landevejen, hvor Novembertaagen isner, hvor Støvet pudrer al Ting graat i graat, da var den smuldret bort mellem Dine Fingre, eller værre endnu, den var bleven en ganske almindelig Urt, som alle de andre, der gro ved Vejgrøften, nu derimod blomstrer den altid lige herlig i Din Erindrings Sommersol!"

Pigen gaar langsomt videre længere og længere bort fra Ungdommens Sommerskov hen ad Livets Landevej; men har Du mødt hende paa Din Vandring, er jeg vis paa, Du har vendt Dig om for at se efter hende, for hver den, der har set den lysende Underblomst, bærer Adelsmærke paa sin Pande.

Lidt om nogle af de for Bærbuskene mest skadelige Insekter og deres Udryddelse.

Efter forskellige Kilder ved E. Toepfer.

Hvor som helst vi end vende vort Øje i Naturen, støde vi paa en talløs Hær af utallige Arter Smaadyr, som med et fælles Navn kaldes Insekter. Disse Smaadyr, som danne den talrigste og vigtigste Afdeling af Leddyrenes Række, findes som sagt overalt i Naturen, baade i Skovene, i Dalene, paa Sletterne, paa Bjærgene, i Luften, i fersk Vand og under Jorden; alene Havet danner en Undtagelse, da der i det kun findes nogle faa Arter Insekter (Havtægerne). Den langt overvejende Del af disse smaa Skabninger er henvist til at hente sin Næring fra Planterne, og der gives næppe nogen Planteart eller Plantedel, som ikke tjener til Føde for én eller flere Insektarter, ja ikke faa Planter hjemsøges endogsaa af mange forskellige Arter; Egen tjener saaledes til Opholdssted og Næring for 200 og Granen endog for 400 forskellige Arter Insekter. Disse Smaadyr ere derfor af stor Betydning baade for Landbruget, Skovkulturen og Havedyrkningen, da de, naar de optræde i stor Mængde, blive i høj Grad skadelige for vore Kulturplanter. Det er saaledes en Kendsgerning, at Frugttræerne og Frugtbuskene i vore Haver ikke sjældent hjemsøges i saa stor Mængde af forskellige Insekter eller disses Larver, at omtrent hele Frugthøsten gaar tabt for os, naar vi ikke i Tide blive opmærksomme paa disse slemme Fjender og ødelægge dem. Efter Opfordring fra forskellige Sider skal jeg her i Korthed omtale de almindeligste af de for vore Bærbuske skadelige Insekter eller Larver og tillige nævne nogle Midler, hvorved man kan hindre eller formindske den Skade, de kunne gøre.

De velbekendte Bladlus, der ofte ere til saa megen Plage for forskellige af vore Prydplanter, hjemsøge ogsaa baade Ribs-, Solbær- og Stikkelsbærbuskene, hvor de næsten udelukkende holde sig til Bladene. Det er altid meget let at opdage, naar de nævnte Buske hjemsøges af disse Dyr,

thi deres Blade blive rynkede eller krølle sig sammen og faa røde Buler, hvilket er en Følge af, at en Art Bladlus (Aphis ribis) sidder paa Bagsiden af Bladene og suger Saften af disse. Naar disse grønne Smaadyr optræde i stor Mængde, svække deres stadige Sugning paa Bladene Buskene saa meget, at man let kan gaa glip af hele Bærhøsten. Heldigvis kan man temmelig let hindre Bladlusene i at faa Overhaand, thi man behøver blot hver Dag at undersøge Buskene samt med Forsigtighed afplukke de rødpuklede Blade og tilintetgøre disse med de paa Bagsiden af dem siddende Bladlus. Man skal helst tillige ødelægge Bladlusenes Æg, der ere temmelig store, sorte, ligne en Agurk noget i Formen og mod Sommerens Slutning afsættes i Mængde paa de aargamle Grene, hvor det derfor ikke er vanskeligt at opdage dem og fjerne dem ved Hjælp af en Børste, men man maa da straks ødelægge dem. Naar man følger denne Fremgangsmaade, vil man uden Møje kunne faa Bugt med Bladlusene. — En anden Art Bladlus (Aphis grossulariæ) findes ligeledes undertiden paa Undersiden af Bærbuskenes sammenkrøllede Blade, og især ude paa Grenspidserne. Man bruger samme Fremgangsmaade til Ødelæggelsen af denne Bladlus og dens Æg som hos den foregaaende Art, men man maa da tillige helst afklippe og ødelægge de angrebne Skud paa Grenene.

Bladene paa Ribs- og Stikkelsbærbuskene have en langt farligere Fjende i flere Sommerfuglelarver, af hvilke her blot skal nævnes de hyppigst forekommende, nemlig Stikkelsbærmaalerne. S t i k k e l s b æ r m a a l e r e n (Abraxas grossulariata) er let at kende paa Grund af sin ejendommelige Farvetegning. Dens Grundfarve er hvid med smaa sorte Pletter paa Ryggen, en rødgul Stribe paa hver af Siderne samt en orangefarvet Bug; hele Kroppen er tæt besat med sorte Haar. Sommerfuglen selv har en lignende Farvetegning, idet den har gule og sorte Pletter paa Kroppen, hvide Vinger med en Mængde større og mindre sorte Pletter samt et Par gule Tværbaand paa Forvingerne. Denne Sommerfugl, der kaldes H a r l e k i n paa Grund af sin brogede Farvetegning, har en tung og langsom Flugt; den viser sig fra Slutningen af Juni til ind i August om Aftenen ved Ribs- og Stikkelsbærbuskene. Paa Bladene

af disse Buske samt paa forskellige Træer, f. Ex. Blommetræet, afsætter Hunnen straks efter Parringen sine smaa, ovale og gulagtige Æg. Allerede i Slutningen af August eller i Begyndelsen af September komme Larverne frem af Æggene og leve en kort Tid som ganske smaa paa Bladene, hvor de paa Grund af deres ringe Størrelse let undgaa Opmærksomheden. Nattekulden tvinger dem snart til at gaa i Vinterkvarter, idet de enten følge med de affaldende Blade til Jorden, hvor de overvintre lige under Skorpen omkring Buskene, eller ogsaa danne de et Hylster ved at sammenspinde et Blad og fæste dette til Busken for at tilbringe Vinteren i det. Samtidig med at Bladene paa Buskene komme frem om Foraaret, vaagne Larverne af deres Vintersøvn og begynde at æde af Bladene. Naar de da ere til Stede i stort Tal, ville de snart røbe deres Nærværelse, idet de æde alle Bladene og kun levne Stilkene. I Begyndelsen af Juni have Larverne naaet deres fulde Udvikling; de lave nu et tyndt Hylster af Spind, som de fæste til Grenene paa Buskene eller paa andre Genstande i Nærheden af disse. Disse Puppehylstre ere først gule, men blive senere sorte, og den fuldt udviklede Sommerfugl bryder frem af dette i Slutningen af Maaneden. — Det er ikke nogen møjsommelig Sag at blive disse slemme Larver kvit, thi man behøver blot at slaa med en Kæp paa Buskene, og Larverne ville da falde ned paa Jorden. Her maa man imidlertid ikke lade dem blive liggende, da de ellers ville stige op paa Buskene igen og paany tage fat paa deres Ødelæggelsesarbejde. Man skal derfor omhyggelig straks opsamle og dræbe alle de nedfaldne Larver. Bliver man allerede om Efteraaret opmærksom paa, at de smaa Larver ere til Stede i stor Mængde paa Buskenes Blade, kan man let hindre disses videre Udvikling ved sent paa Efteraaret med Forsigtighed at borttage det øverste Jordlag med alle de visne Blade under Buskene og bearbejde denne Blanding af Jord og visne Blade saa stærkt, at alle Larverne blive dræbte, hvorefter Jorden atter kan henlægges under Buskene. Man maa da tillige erindre at samle og knuse alle de visne, sammenspundne Blade, der hænge paa Buskene, og knuse dem med Larverne, der ere skjulte i dem. Disse Forholdsregler kunne

dog kun med Lethed lade sig udføre, naar Buskene ikke staa for tæt ved hverandre, men saa frit, at man let kan komme til dem fra alle Sider. Staa Buskene derimod tæt ved Siden af hverandre, maa man vælge en anden Fremgangsmaade, idet man overdrysser Bladene paa Buskene med Kalk, Tobaksstøv eller Sod, helst naar disse ere fugtige efter Regn, Dug eller en Overbrusning med Vand. Man kan ogsaa opnaa at faa Larverne dræbte ved at henlægge et Lag Kalk under Buskene.

En anden Sommerfuglelarve Ribsmaaleren eller den lille Stikkelsbærmaaler (Halia wanaria) kan undertiden gøre en lignende Skade paa Bladene af Ribs- og Stikkelsbærbuskene. Disse Larver have en blaagrøn Farve med en gul Længdestribe paa hver Side samt paa Ryggen en fin, hvid Dobbeltlinje med en sort Stribe i Midten; hele Kroppen er forsynet med smaa, haarklædte Vorter. Henad Midten af Juni ere disse Larver fuldt udviklede og søge ned til Overfladen af Jorden, hvor de indspinde sig i et Puppehylster, der først er graat, senere brunt. Sommerfuglene krybe snart frem af Puppehylstrene; de have en lys askegraa Farve paa Vingerne med en Mængde fine, mørke Prikker og lade sig hyppigt se om Aftenen i Juli og August, flyvende omkring Ribs- og Stikkelsbærbuskene, paa hvis Grene de lægge deres Æg enkeltvis. Æggene overvintre her, og Larverne vise sig samtidig med at Bladene paa Buskene komme frem; de æde baade Bladene og Blomsterne. Ogsaa disse Larver kunne let indsamles og dræbes paa samme Maade som den foregaaende Art.

Endnu farligere for Ribs- og Stikkelsbærbuskenes Blade er Larven af en Bladhveps, den saakaldte gule Stikkelsbær-Bladhveps (Nematus ribesii). Denne Larve er som lille ensfarvet grøn med sort Hoved, og en Mængde smaa, sorte Vorter, der hver bærer et lille Haar, senere bliver ogsaa Fødderne og Bagkroppen sorte. De angribe Bladene fra Undersiden og æde med en saadan Umættelighed, at de meget hurtigt kunne afblade Buskene, naar de optræde i Mængde, idet de kun levne Bladribberne. Naar disse Larver have opnaaet deres fulde Størrelse, krybe de ned i Jorden og indspinde sig i smaa, sortbrune

Puppehylstre, i hvilke de overvintre. Den fuldt udviklede Hveps, der er skinnende gul med sort Hoved og Bryst samt har klare Vinger med brune Aarer, kommer frem af Puppehylsteret om Foraaret og flyver omkring i Haven paa den Tid, Frugtbuskene faa Blade. Hunnen afsætter sine Æg paa Ribberne eller langs med disse i to Rækker paa Undersiden af Bladene. Allerede en Uge efter Æglægningen komme Larverne frem af Æggene og begynde straks at angribe Bladene; med Størrelsen tiltager Larvernes Glubskhed og den Skade, de gøre paa Buskene.

Undertiden kan man se en større eller mindre Del af Grenene paa Ribs- og Solbærbuskene hentørres, visne og gaa ud, uden at man straks er i Stand til at opdage nogen synlig Grund hertil. Ved en nøjere Undersøgelse af de angrebne Grene ville vi inden i disse opdage en lille Larve, fra hvilken Skaden hidrører. Det er Larven af en Sommerfugl, der kaldes Ribsens Glassværmer (Sesia tipuliformis). Navnet „Glassværmer" hidrører fra de glasklare Vinger, som denne Familie af Sommerfuglene har i Modsætning til de andre Sommerfugle. Ribsens Glassværmer er sort med gule Tegninger og Baand paa Kroppen; dens fire gennemsigtige Vinger have sorte Rande og en sort Plet i Midten. Denne let kendelige Sommerfugl viser sig i Maj og Juni, flyver i varmt Solskinsvejr omkring Buskene, og Hunnen lægger sine Æg enkeltvis paa Grenene af Buskene. Saa snart de smaa Larver, der have et brunt Hoved samt en haaret, hvidagtig Krop, komme frem af Æggene, bore de sig straks ind i Grenenes Marv, hvor de leve fra Juli til næste Aars Maj Maaned, da de forpuppe sig. Skønt Ribs-Glassværmeren er temmelig sjælden, kan den dog undertiden optræde i stor Mængde og i saa Tilfælde gøre ikke ringe Skade paa Buskene, hvorfor det er bedst at have Opmærksomheden henvendt paa de sikre Kendetegn paa Larvens Nærværelse. Kendetegnene herpaa ere ikke alene de visne Grene, der dog ogsaa kan hidrøre fra andre Grunde, men ogsaa især at Barken er krøllet eller kruset oven over den Del af Grenen, hvor Larven har boret sig en Gang, samt Bladene, der som Følge af Larvernes Nærværelse blive visne og falde af allerede i Begyndelsen af Sommeren.

Hvad der skal til for at være lykkelig!

(Skitse fra den romerske Forfaldstid).

Da Gridulejus Vibenna indskibede sig til Rom, holdt den gamle Scyphros følgende Tale til ham, idet han overgav ham det fædrene Testamente:

„Din vise Fader har ønsket, at Du skulde opdrages i denne lille numidiske Landsby indtil dit tyvende Aar for at faa Styrke og Sundhed til i fuldt Maal at nyde Livets Glæder, i Kraft af de utallige Skatte, han har efterladt Dig. — Men til disse Herligheder har han føjet een Betingelse. Du skal begive Dig til den evige Stad til Slavehandleren Sphoragmas, som allerede for længe siden er underrettet om din Faders Vilje og som har forberedt alt, hvad Du behøver for at være lykkelig. Rejs, og Guderne gøre Dig Vejen let og Børen blid, o unge Halvgud, bestemt til at blive den lykkeligste blandt alle dødelige i Kejserriget!"

Og, da han steg i Land i Rom, var det med de samme Ord, at Sphoragmas modtog ham, idet han sagde: „O, Du lykkeligste blandt alle dødelige i Kejserriget, jeg har intet forsømt, paa det at din Faders Vilje maa ske Fyldest. Ved Hjælp af min Kunst har jeg skaffet Dig Slaver egnede til at sikre Dig alt, hvad Du behøver for at være lykkelig."

*   *   *

Han klappede i Hænderne, et Forhæng blev draget til Side og en Mand kom frem, stor, fed, skaldet, glatraget og klædt i hvidt, han talte saalunde:

„Mit Navn er Bodella, jeg er Napolitaner og har i fyrretyve Aar studeret baade Kogekunsten og Vinkælderen. Jeg kender Opskriften paa alle Sauce, den nøjagtigste

Kogegrad for alle Retter og Buketten paa al Vin. Jeg har componeret 67 nye Retter og jeg kan opfinde endnu flere. Jeg kan servere et Maaltid, hvor der spises fra den første Time af Dagen indtil den sidste Time i den følgende Nat, uden at Appetiten svækkes, og jeg kan variere dette Maaltid hver Dag Aaret rundt."

* * *

Da Bodella var forsvunden, kom efter ham en mager Slave med falmet Teint, opstadset ved Sminke og rødmalede Læber. Han havde gyldent, pudret Haar, en kraftløs Gang, og hans nøgne Legeme skinnede af duftende Salver. Idet han halvt lukkede sine Øjne, der havde Farve som Havet, hvor Sirenerne synge, sagde han med en pibende Stemme:

„Jeg kender hverken mit Navn, mit Land eller min Alder, ja ikke engang . . ."

Han fuldendte ikke, men sendte et Kys og forsvandt nynnende et Vers, som siger, at den hulde Venus er Menneskers og Guders Lyst.

* * *

Saa traadte en Yngling frem, skøn som selve Solguden, med et Ansigt, der straalede af Begejstring, en rythmisk Gang og veltalende Bevægelser. Han var draperet med en Purpurkaabe, foret med søgrønt. I sin venstre Haand bar han en Lyre af Skildpadde, som han slog med et Sølvplekter, idet han declamerede:

„Jeg er Athenienser og hele det udødelige Grækenland har indblæst mig sin Sjæl. Jeg reciterer alle Homers og Hesiods hellige Digtninge og de ni store Lyrikeres Idéer; man glemmer ved at høre mig de fortvingede Timers Flugt, og man føler Gudernes Læskedrik strømme En til Hjærtet, saa man lever som i en evig Drøm, berust af Blomsterduft og Musik."

* * *

En Olding nærmede sig nu, alvorlig, med høj rynket Pande, langt Skæg og et tungt, tankefuldt Blik som Jupiters, naar han samler Skyerne. Han sagde langsomt og bedrøvet:

„Jeg har i saa lang Tid rejst gennem alle Verdens Lande, for at søge Sandheden, at jeg ikke mere kender min egen Hjemstavn, ligesaa lidt som jeg ved, hvormange Aar jeg har levet. Det forekommer mig, at jeg evigt er knyttet til det Uendeliges Begyndelse og Ende. Jeg kender alle Verdenssystemer og al Philosophi; — jeg har uddraget af dem, hvad der er værdt at kende, idet jeg har blandet Epicur med Zenon, Heraclit med Democrit og ladet den ene supplere den anden — og kan saaledes i de Øjeblikke, da man søger ned paa Bunden af sig selv, idet man skyer sig selv, forklare ethvert hvorfor og hvorledes i Tilværelsen og udgrunde, om der er Guder, eller om det ikke snarere er Mennesket, der ved sin egen Styrke skal blive sin egen Gud, saaledes som jeg er bleven det, jeg, der ikke er andet end en usel Slave, fortabt i det uendelige Verdenshav."

*   *   *

En Olding, der var endnu ældre end den foregaaende, men med Øjne, der straalede med en ungdommelig, ja næsten barnlig Glans, vaklede nu ind. Stemme og Gang, alt tydede paa, at han var gal; han stirrede vildt ud i Luften og gik med Hænderne, løftede som til Bøn. Han raabte:

„Det Væsen, som er i al Skabningen og som Verden paakalder med afmægtige Navne og som ingen har set, har jeg set og vist til andre. Se! han kommer. Han vil komme. Han er den, der skal komme. Hans Skygge svæver over de ægyptiske Grave og gennemstrejfer de sammenstyrtede babylonske Templer, og i de Baal, der flamme fra Toppen af de persiske Bjærge, er det hans Aand, der lyser over Landet. Paa Bunden af hvert Menneskehjærte skælver hans Stemme som et stakkels Liv, der vil genfødes, der skal genfødes. Han er født, om jeg, om Du vil det. Du ønsker det. Se! I den Time, hvor Alt skal forgaa, vil han aabenbare sig i det store Intet. —

Han er den, der skal komme. — Gaa ham i Møde! — Følg mig!"

*   *
*

Medens Mystikeren flygtede bort med udbredte Arme, som for at gribe sin Drøm, fremstillede der sig en pukkelrygget Dværg, som plaprede løs med en hvinende Stemme afbrudt af Latterudbrud:

„Jeg er født i Suburre, ha! ha! Af en Kourtisane og en Gøgler, hi! hi! I mine Aarer flyde i Stedet for Blod alt Kloakens Skarn, ha! ha! Min Sjæl er ligesaa forkrøblet som mit Legeme. Hvem der hører og ser mig, maa vride sig af Latter ho! ho! over alt og over alle improviserer jeg spydige Epigrammer og ond Skjæmt, over Cæsar selv, over Menneskers Lidelser og Haab, over de afskaffede Guder og over de tilkommende, over Glæden i det Øjeblik, man tror paa den, ha! ha! og over min Fader Gøgleren, min Moder Kourtisanen, som ere Livets sande Symboler. Jeg ler, ler, ler, hi! hi! fordi alt er latterligt. Du skal lé med, ha! ha! ha!"

*   *
*

Men Gridulejus Vibenna lo ikke. Tværtimod fik han Taarer i Øjnene. Han forstod, hvilken Lære hans kloge Fader havde villet give ham. Han forstod, at Faderen, ved disse mærkelige Slaver, der skulde give ham alt, hvad der skal til for at være lykkelig, havde haft til Hensigt at bevise ham det umulige i at fæste Lid til Lykken.

„O Sphoragmas," sagde han, „jeg takker min vise Fader, som ved Dig har villet give mig denne Lære. Thi det er ham, ikke sandt, som har dikteret Dig Testamentet?"

„Du tager Fejl," svarede Slavehandleren, „Din Fader har stolet blindt paa min Erfaring; Valget er mit."

„Du er altsaa en stor Philosoph?" sagde den unge Romer beundrende.

„Jeg er simpelt hen den bedste og klogeste Slavehandler," svarede Sphoragmas.

Da Gridulejus Vibenna grædende saa paa ham, vedblev Sphoragmas smilende:

„Oppebi Slutningen, før Du complimenterer mig. Du forhaster Dig med at forstaa. Man ser, at Du er ung. Finder Du virkelig, at jeg med dette har forstaaet at skaffe alt, hvad Dit Hus behøver, for at gøre Dig lykkelig?"

„Ja," svarede Gridulejus Vibenna melankolsk, „thi jeg ved nu, hvad denne Skare betyder."

„Hvad, om jeg maa spørge?"

„At der ingen Lykke gives for Mennesket."

„Nej, nej, det er en Vildfarelse," sagde Sphoragmas. Vent lidt og Du skal se, at jeg ikke har misbrugt Din Faders Penge, men søgt at skaffe Dig alt, hvad Du behøver for at være lykkelig."

* * *

Han klappede paany i Hænderne, og den sidste Slave traadte ind.

Det var en Gladiator med vildt Udseende og uforsonligt Udtryk, i hver af sine knyttede Hænder svang han en kort, spids og funklende Dolk.

„Hvem er det?" raabte den unge Romer og veg forfærdet tilbage.

Sphoragmas svarede smidskende:

„Det er den kostbareste Juvel i min Samling, Arenaens Konge, den berømte smidige Fægter, som endnu aldrig har forfejlet sin Mand. At knytte ham til Dit Hus har kostet mig Halvdelen af de Skatte, som Din Fader har efterladt Dig. Men jeg er forvisset om, at hverken Din Faders Skygge eller Du vil finde Købet for dyrt, naar Du faar spurgt denne Slave om, hvad han kan gøre for Din Lykke."

„Og hvad kan Du da gøre?" spurgte den unge Romer.

Gladiatoren svarede højt og klart: „Herre! Jeg kan, befri Dig for Livet."

Physiognomiske Studier.

Glæde.

Smerte.

Forbauselse.

Behagelig Overraskelse.

Tvivl.

Foragt.

50 Øre

Flinchs Almanak

Pris: 50 Øre — eller 75 Øre — eller 1 Krone.

Provindsboghandlernes Almanakforlag.

I Hovedcommission hos

Jens Møller, Helsingør.

50 Øre